

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk.2. /megkezdte .../ számú hírünkre.

a 13. folytatás 1. bekezdése 11. sorában a szöveg helyesen:

... jelentős fejlesztési terveink vannak...

ugyanezen bekezdés 13. sorában a nyiregyházi megépülő üzem neve helyesen:

hullámdoboz és zsákgyár

a 14. sorban a békéscsabai nyomda neve helyesen:

k n e r - nyomda.

a 16. sorban a szöveg helyesen:

... annak a dunaujvárosi nagyberuházásnak tervei is, amely...

a 17. folytatás 2. bekezdése alulról számított 4. sorában a szöveg:

... az ötéves tervidőszak háromszázezer lakásának építési...

a 21. folytatás 2. bekezdése 9. sorában a felmérik szó helyett:

f e l m é r t é k irandó

a 22. folytatás első bekezdése második sorában a kurucz márton képviselő funkciója az mszp szenzisi járási bizottságának első titkára.

a 23. folytatás 2. bekezdése 4. sorában a szöveg:

... vegyék fontolóra, hogy ilyen vállalkozásokra
hosszu....
/mti/

..

- 46 -

19.23/gy

NA 2000

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1969. december 11.

bb. 1. januártól a tanácsok felügyelete alá kerül a szakmunkásképző iskolai nevelés, a közismereti tárgyak oktatása

i vt/tróli;/gy/hgy

1969. december 11.

a szakmunkásképzésről alkotott törvény végrehajtása a művelődésügyi minisztériumra is jelentős feladatokat hárít, a minisztérium szakoktatási főosztályán ezzel kapcsolatban elmondták az mti munkatársának, hogy a tárca már eddig is sokat tett a szakmunkásképző iskolák oktató-nevelő munkájának korszerűsítéséért. bevezették a korszerű közismereti tanterveket és tankönyveket az emeltszintű - b. típusu - szakmunkásképzőkben, s megkezdték a hagyományos - a. típusu - szakmunkásképző intézetek közismereti tanterveinek és tankönyveinek korszerűsítését is.

a szakmunkásképzés irányításáról és az ezt végző szervek feladatairól szóló kormányhatározat értelmében 1970 januárjától - a tanácsok útján - a művelődésügyi miniszter gondoskodik a szakmunkásképző iskolákban is a nevelőmunka, valamint a közismereti tárgyak oktatásának szakfelügyeletéről. így országsszerte minden iskolatípusban a tanácsokra hárul a felelősség a 14-18 éves korúak oktatásáért, neveléséért. a minisztérium fontos feladatának tekinti, hogy a tanácsok művelődésügyi apparátusát idejében kellően felkészítse az új feladatokra. ezt szolgálja az is, hogy érdekelte megyei szakembereket ezekben a napokban tanácskozássra hívják össze, s megtárgyalják velük a felügyeleti munka megszervezésével kapcsolatos legfontosabb tennivalókat./mti/

..

- 1 -

NA

bb. 2. raktárból, vagonokból loptak, gépjárműveket jogtalanul használtak

1 bc/gk/zs/gy/hgy

1969. december 11.

Sorozatos bűncselekmények miatt 13 személy ügyében ítélkezett a központi kerületi bíróság. a felelősségre vont személyek a 10. kerületi ceglédi uton laktak, többen baráti kapcsolatban voltak egymással, s valamennyien már korábban is álltak bíróság előtt. négyen a rövid- és kötöttáru nagykereskedelmi vállalat, száva utcai raktárból loptak. kifeszítették a kerítést s a rampán elhelyezett ládák közül egyet elemeltek, majd egy - a kerepesi uti garázs elől elloptott - taxival elszállították. a ládában levő import férfitrükköt elrejtették, s később eladták. egyikük a kőbányai teherpályaudvaron fehérneműt és gyermekruhákat lopott vagonokból, mások a jászberényi uton egy vállalati lakatosműhelyből jelentős mennyiségű szerszámot tulajdonítottak el. többen gépkocsikat törtek fel a józsef attila, a lakatos utcai lakótelepen, a hungária köruton, ezekkel kocsikáztak, s várakozó motorkerékpárokat is jogtalanul használtak. a társasághoz tartozó két nő ittás férfiaktól lopott.

a bíróság kéri tiber, 25 éves alkalmi munkást négy és fél-évi, horváth józsef, 30 éves szállítómunkást négyévi, király rezsó, 19 éves segédmunkást háromévi, kelemen sándorné sollich borbála, 28 éves foglalkozás nélkülit két és félévi, somogyi antal, 41 éves rakodót és szíjjártó jános, 27 éves foglalkozás nélkülit kétévi, kutas lászló, 19 éves segédmunkást és krim antalné grácer anna, 37 éves rokkant nyugdíjast másfélévi szabadságvesztésre, többi társukat pedig rövidebb tartamu szabadságvesztésre ítélte./mti/

bb. 5. melegvízű strand épül leányfalun

vid-gö/ká/gy/cz

1969. december 11.

leányfalun melegvízű strand építését kezdték meg, amelyet a községben végzett próbafurás alkalmával feltört 70 fokos melegvíz táplál majd. a duna-kanyar első melegvízű strandjára jövő évben adják át rendeltetésének./mti/

- 2 -

bb. 3. a zrinyi kiadó könyvujdonságai

1 vt/gg/zs/gy/hgy

1969. december 11.

a zrinyi katonai kiadó gondozásában több új, érdekes könyv látott napvilágot. ezek közé tartozik herman wouk: zendülés a caine hadihajón. a regény eddig 21 nyelven jelent meg, sőt nagyszerű filmet is készítettek belőle. t.f. novak: a jelszót kevesen ismerik című műve azoknak az illegális ellenállóknak életsorsát és küzdelmét mutatja be, akik rovníban és környékén a legváltozatosabb diverziós eszközökkel akadályozták és bénították a második világháború idején a német fasiszták arcvonala mögötti tevékenységét. a szerző, a szovjetunió hőse - a német fasiszta megszállás éveiben - a rovní földalatti mozgalom egyik szervezője és irányítója volt.

barcs sándor riportgyűjteménye „a földgolyóról jelentem”, a szerző személyes élményeit tárja sokszínűen, szórakoztató, olvasmány formájában az érdeklődők elé. a „szabálytalan világháború”, című könyv szerzői - néphadseregünk vezető beosztású funkcionáriusai - a magyar katonai szakirodalomban elsőként vállalták korunk rendkívül időszerű kérdéseinek, a helyi háború problematikájának elemzésére.

a kiadó gondozásában ezekben a napokban több más, érdeklődésre számotartó alkotás is megjelenik. a nagy honvédő háborúval foglalkozó szovjet regények családjába tartozik a. andrejev: őrizték a napot című könyve, amelynek cselekménye a moszkva környéki harcok heteiben, hónapjaiban játszódik, amikor a szovjet hadsereg - a háború történetében először - megtörte a német sikersorozatát.

fehér lajos: harcunk budapestért című könyvében megelevenednek a legendás marót és szir csoport, s az illegalitásba kényszerült kommunista párt névtelen hőseinek tettei. a magyar kommunisták hősies harcát olyan szerző mutatja be, aki maga is cselekvő résztvevője volt az ellenállásnak.

a „rakétatechnika-rakétafegyverek”, című munka áttekintést ad a rakétatechnika alapvető kérdéseiről, a rakétafegyverrendszerekről és a rakétavédelem jelenéről, perspektíváiról, bemutatva a varsói szerződés haderőinek e téren is meglevő és szilárdan tartott fölényét./mti/

- 3 -

bb. 4. computer a rajzfilmgyártásban - hazánk is tagja a nemzetközi animációs filmszövetség elnökségének

1 zsu/tr/zs/gy/hgy

1969. december 11.

a magyar rajzfilmgyártás nemzetközi elismerését jelzi, hogy hazánkat felvették a nemzetközi animációs filmszövetség elnökségének tagjai közé. a több mint 25 ország tízezer rajzfilmesét tömörítő szervezet elnökségének legutóbbi londoni ülésén - amelyen hazánkat beiktatták a tekintélyes nemzetközi szervezet vezérkarába - a pannónia filmstudio képviselőjében macskássy gyula és dr. matolcsy györgy vett részt.

hazaérkezésük után beszámoltak arról, hogy londonban határozat született, hogy ezentúl közvetlen filmcserét valósítanak meg a különböző országok rajzfilm-studiói között. így a pannónia studio is - amely évi több mint 100 rajz és animációs filmtermésével felnőtt a világ nagy studioi közé - fokozatosan bekapcsolódhat a szakma nemzetközi vérkeringésébe.

jónéhány más érdekes téma is napirendre került az angol fővárosban lezajlott tanácskozásokon. ezek egyike volt a computer munkára fogása, alkalmazása a rajzfilmek alkotó műhelyeiben. egyöntetű megállapítás volt, hogy a computer animáció a legmodernebb technikájú rajzfilmgyártást teszi lehetővé: a rajzokat számítógépbe táplálják, s a kellően „felkészített” gép azután elkészíti a kívánt mozgás-sorokat. ezzel nagymértékben csökkenthető a rajzfilmgyártás munkaigényessége.

megállapítás jött létre arra, hogy a közeljövőben mámalában, mo. realban és zágrábban rendeznek nemzetközi rajzfilmversenyt. a tanácskozás alkalmával vetítések is voltak. a magyar rajzfilmgyártást reisenbüchler sándor „a nap és a hold elrablása”, és kovásznay györgy „várakozni jó”, című filmje képviselte. mindkét alkotás nagyon tetszett a szakmai közönségnek./mti/

..-

bb. 6. borozó - a főtér alatt

vid-gö/ká/gy/cz

1969. december 11.

vácott, a március 15. tér alatt húzódó pincerendszerben megnyílt a révkapu borozó. a vác és környéke áfész félmillió forintos költséggel rendbehozatta a dongaboltozatos pincét és három helyiségében magyaros fogadót rendezett be./mti/

..-

- 4 -

bb. 7. százezer flamand szék tápéi gyékénykárppal

vid-ká/gy/cz

1969. december 11.

a tápéi háziipari szövetkezet az elmúlt hetekben nagy sikerrel szerepelt gyékénycikkeivel egy brüsszeli kiállításon. ennek alapján a szövetkezet fennállása óta a legnagyobb szabású üzletet kötötte meg a külkereskedelem útján egy francia céggel, mintegy 30 millió forint értékben. a megállapodás szerint két év alatt több mint 100 000 flamand széket kárpitoznak. tápén csak a farámára feszített, s szalma beszövessel kombinált gyékénykárppot készítenek el, amelyet azután franciaországban dolgoznak rá a székekre. az évi 15 millió megrendelés nagyságára jellemző, hogy tavaly a háziipari szövetkezet egész évi termelési értéke alig haladta meg ezt az összeget./mti/

..-

bb. 8. százmillió forintos költséggel fejlesztik a dorogi gyógyszerárugyárt

vid-ká/gy/hgy

1969. december 11.

négyéves fejlesztési tervet készítettek a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi üzemének bővítésére. a tervek szerint 1973-ig mintegy 100 millió forintot költenek a dorogi üzemre, s újabb gyógyszeralapanyagok gyártására rendezkednek be. a dorogi gyár - az egykori szénfeldolgozó - 1967-ben egyesült a kőbányai gyógyszerárugyárral. a fuziót a kölcsönös gondok mellett kölcsönös érdekek tették szükségessé. a korábban barna szén feldolgozásával foglalkozó dorogi üzem termelése ugyanis a hazai energia bázis megváltozása következtében gazdaságtalanná vált. hatszáz dolgozójuk további foglalkoztatása érdekében tértek rá a gyógyszergyártásra. a kőbányai gyár fejlesztésére helyszűke és munkaerőhiány miatt már csak minimális a lehetőség, s számukra ezért volt előnyös az egyesülés.

a dorogi gyárban jelenleg 13 féle gyógyászati alapanyagot készítenek. az anyavállalat vezetői elégedettek a dorogi gyáregység munkájával, mert nemcsak a minőségi követelményeknek tesz eleget, de egyes alapanyagokat gazdaságosabban állít elő, mint korábban a kőbányai gyár.

a bővítés során jövőre többek között oldószer-regeneráló üzem építését kezdik meg, s új csarnokot emelnek szintetikus anyagok gyártására./mti/

..-

- 5 -

bb 9. albérletet és munkát közvetítő irodák alakultak a pécsi tanárképző főiskolán

vid/ká/ny hgy

1969. december 11.

a pécsi tanárképző főiskolán, ahol több mint 1300 nappali tagozatos hallgató tanul, a kisz érdekvédelmi szervezete albérletet és munkát közvetítő irodákat alakított. a kollégiumi helyek korlátozott száma miatt a fiatalok nagy hasznát veszik ezeknek a közvetítő irodáknak. az albérleti iroda munkatársai a kapott lakáscímek alapján megvizsgálják a felkínált albérleti szobákat, s az így szerzett tapasztalatok alapján ajánlják vagy nem ajánlják azokat a hallgatóknak. eddig hetven lakáscím érkezett az irodára és közülük ötvenet adtak ki a lányoknak, fiuknak. a munkaközvetítő irodának az a célja, hogy időszakos kereseti lehetőségét szerezzen a dolgozni akaró és anyagilag rászoruló hallgatóknak, amennyiben persze a tanulmányi eredményük ezt megengedhetővé teszi. mintegy nyolcvan főiskolás jelentette be például, hogy szívesen vállal korrepetálást és felerészkének már szereztek is munkát. a tanárképző főiskola érdekvédelmi irodái olyan ki-tűnően működnek, hogy a kisz pécsi bizottsága elhatározta: a város többi felnőttoktatási intézményeiben is megalakítják az albérletet és munkát közvetítő irodákat. /mti/

bb 10. toboz-szüret a vasi fenyvesekben

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

vas megye huszezer hektárnyi fenyveseiben és magtermesztő ültetvényeiben megkezdődött a toboz-szüret. a következő hetekben mintegy hatszáz mázsa fenyőtobozt szednek le a fákról, majd szállítás után januárban csákványdoroszlón megkezdik az értékes fenyőmag pergetését. egy-egy mázsa tobozból átlagosan 1.3 kiló magot nyernek, s egy kiló magból negyvenezer fenyőfa csemetét nevelhetnek. az ország jelentős részét vas megye látja el fenyőmaggal. /mti/

bb 11. „gyermeki játékok„ - a nemzeti muzeum karácsonyi kiállítás

1/ol/mné/ny hgy

1969. december 11.

tíz évi szünet után az idei karácsonyra ismét játéktörténeti kiállítást rendez a magyar nemzeti muzeum. nem csak a saját játékgyűjteményét mutatja be, hanem azt az anyagot is, amelyet az iparművészeti-, néprajzi-, szépművészeti- és a keletázsiai muzeum, valamint vidéki közgyűjtemények, továbbá magánosok bocsátottak rendelkezésére.

/folyt köv/

-6-

B. 10/ny

8-35

bb 11. / „gyermeki játékok„.....folyt/ny

egyed „klasszikus„ játékok több ezer éves múltra tekintenek vissza; karikát kergettek, pengőcsigával, „yo-yo„ -val, kerekéken húzható játékalakkal játszottak már a görög gyerekek is; a régi egyiptomi fajták és a múlt század háziipari készítményei közeli rokonságról tanuskodtak. szerepelnek a kiállításon művészi kidolgozású egyedi darabok, a falusi háziipar népi hagyományokban gyökerező készítményei, s a gyermekek maguk készítette játékszerrei, csakugy mint a múlt század gyáripari termékei.

a december 23-án délután 4 órakor nyíló kiállítás című comenius „orbis pictus„ -ának egyik fejezetcímét választották, innen származik a kiállítás emblémájaként szereplő metszet is - tisztelegve ezzel a nagy pedagógus emléke előtt, akiről halála 300. évfordulója alkalmából 1970-ban emlékezik meg a világ. /mti/

-.-

bb 12. megkezdtek a székesfehérvári új hengermű darabolósorának üzemi próbáit

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

a székesfehérvári könnyűfémmű széles szalag hengerművében csütörtökön megkezdtek a daraboló gépsor üzemi próbáit. a hetven méter hosszú szovjet gépsoron, amelyeket szállító szalagok kötnek össze, a letekerített lemezt előbb egyengetik, majd szélezik, végül pedig megadott méretre vágják. /mti/

-.-

bb 13. egy millió tonna acél

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

a dunai vasmű két gyáregysége, a meleghengermű és a lőrinci hengermű az idén az év eleje óta csütörtökön hengerelte az egy millióodik tonna acélt, öntecset és bugát. a kohászati kombinát két nagyüzeme tavaly csak az év végére közelítette meg ezt a mennyiséget. /mti/

-.-

-7-

ker 13-
1500 Dm

bb 14. törzsgárda jelvény a pedagógusoknak - ülést tartott a szombathelyi városi tanács

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

a művelődésügyi dolgozók társadalmi helyzetét, munkáját vitatta meg csütörtökön szombathelyen a város tanácsa. az ülésen megállapították: a mecseszékhely 55 oktatási intézményében 834 pedagógus dolgozik, közülük 472 tanári képesítéssel. a pedagógusok gyakorlati munkájához az intézményekben biztosították a tárgyi feltételeket. az iskolák azonban nincsenek azonos szinten, az új intézmények helyzete jobb. elismeréssel szólt a tanácsülés a pedagógusok iskolán kívüli tevékenységéről.

a városi tanács utasította a végrehajtó bizottságot, hogy terveztesse meg a pedagógus törzsgárda jelvényt, s dolgozza ki az adományozás feltételeit, gondoskodjon arról, hogy ezt minden évben ünnepélyes keretek között adják át a nevelőknek. tegyen előterjesztést a differenciáltabb bérezés bevezetésére. határozatban rögzítették ezenkívül, hogy meg kell gyorsítani a korszerű szemléltető eszközök beszerzését. /mt1/

bb 15. székházavatás miskolcon

vid-ju -cz

1969. december 11.

kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes adta át csütörtökön rendeltetésének a mezőgazdasági beruházási vállalat borsod megyei kirendeltségének új miskolci székházát. a kirendeltség eddig négy helyen, szétszórtan működött. az új, kétemeletes székházban kedvező feltételeket teremtettek a csaknem háromszáz dolgozó munkájához.

a borsod megyei kirendeltség a megyén kívül a szomszédos hajdu és szabolcs megyében is tevékenykedik. 1971-ig csaknem egy milliárd forint értékű mezőgazdasági beruházást bonyolítanak le. /mt1/

12.40/ju

13-5

-8-

bb 16. időjárásjelentés

-ju cz

1969. december 11.

többfelé újabb eső

franciaországtól az uralig nyugat-kelet irányban több száz kilométer széles sávban lassu leszálló mozgások hatására általában kevesebb felhő, a hajnali és a koradélelőtti ködöktől ködszítalásoktól eltekintve száraz időjárás uralkodik. ettől északra az óceánról áramló enyhe, nedves levegő hatására felhős, esős, helyenként szeles időjárás uralkodik. finnországból és a szovjetunió európai területének északi részében havazik. európa déli területein a földközi tenger térségéből származó meleg, nedves levegő okoz sokfelé esőt, a magasabb hegyeken havazást. délolaszországban és görögországban zivatarok is keletkeznek. a kárpát-medence időjárásában az elkövetkező nap folyamán lényeges változás nem lesz. hazánkban szerdán erősen felhős idő volt. az ország legnagyobb részén népközben sem emelkedett a hőmérséklet 0-5 foknál magasabbra, de a keleti megyékben 8-10 fokos maximumok is kialakultak. többfelé esett az eső, a nyugati megyékben a hó. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csak kecskeméten érte el a 10, tiszakécskén pedig a 11 mm-t. hajnalban az ország területén általában plusz 2 és mínusz 3 fok között volt a hőmérséklet. hegyeinken a következő hővastagságokat mérték: farkasgyepű 50, árpád-tetőn /mecsek/ 45, nagyhideghegy 41, budapesti szabadság hegy 22, szentendre-lajosforrás 23, gallyatető 45, kékes 41, mátraháza 32, lillafüred-bánkut 46 cm. délelőtt országszerte változóan felhős volt az ég. többfelé esett az eső, a nyugati határszélen a hó. 11 órakor plusz 1, plusz 4 fok között volt a hőmérséklet. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 4.9 fok volt, a sokévi átlagnál 3.5 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet plusz 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős, párás idő. többfelé újabb eső, havas eső, néhány helyen havazás. érsékel, napközben kissé megélénkülő délkeleti, keleti szél. főként északkeleten az utakon síkosság.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 2, mínusz 3 fok között, északkeleten mínusz 5 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0, plusz 4 fok között.

a duna 118 cm. /mt1/

--

12-50/ju

-9-

13-5
16.05.1969

bb 17. a szolgáltatások helyzetéről tárgyalt a borsod megyei tanács

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

a borsod megyei tanács csütörtökön miskolcon tartott ülésén - több más napirendi pont mellett - a lakosságnak nyújtott szolgáltatások helyzetéről tárgyalt.

a tanácsülés megállapította, hogy 1960-hoz viszonyítva a lakosságnak nyújtott szolgáltatások értéke több mint tizenhat százalékkal emelkedett, erőteljes a fejlődés a gépkocsi, a háztartási gépek, valamint a tv. és rádió javításnál, de a kívánt mértéket még nem éri el. a megye csaknem kétszáz kisebb települése kiesik a szolgáltatások hatósugarából.

a lakosság ellátásának javítására a tanács kisebb településeken szorgalmazza a fodrász, a lakatos, a tv. és rádió-szerelő iparengedélyek kiadását, valamint a kisiparosok letelepítését. edelényben és ózdon újabb gépkocsi szervizállomást létesítenek. /mti/

--

bb 18. tűzoltólétrák segítségével távolították el a jégcsapokat a győri házakról

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

a nagy havazást követő enyheség megolvastotta a hőtömeget a győri háztetőkön és a lefolyó víz hatalmas jégcsapokba merevedett. a nem egy esetben másfél méter hosszú öt- tiz kilógramm súlyú jégcsapok veszélyeztették a járókelők épségét. a városgazdálkodási vállalat dolgozói tűzoltólétrák segítségével távolították el a szemét gyönyörködtető, de veszélyt jelentő jégcsapokat a belváros utvonalaín. /mti/

--

bb 19. a századik tv készülék

vid/ká/ny -cz

1969. december 11.

a televíziót minden iskolának mozgalom keretében győr-sopron megyében eddig száz iskola kapott televíziós készüléket. a századik televíziót, a kiosk országos központja dolgozóinak ajánlóját, a győrujfalui 2. számú iskola kapta.

a győr-sopron megyében átadott száz tv készülék felét a fővárosi dolgozók juttatták az iskoláknak. /mti/

--

-10-

14-50
1000 Dm

bb 20. helyreállították a 168-as olajkutat

vid/kz/ny -cz

1969. december 11.

az algyői 168-as számú olajkutat - amelynél egy évvel ez előtt az emlékezetes olaj-és gázkitörés történt - csütörtökön délelőtt ünnepélyesen üzembehelyezték. juratovics aladár, a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat szegedi üzemvezetője elmondotta a sajtó képviselőinek, hogy az egy évig tartó helyreállítási munkák közben a kut közeléből 30.000 köbméter, tulajdonrészt olajat tartalmazó folyadékot szállítottak el a flonmitóba, s öt és félezer köbméter friss földdel cserélték ki az olajjal átitatott talajt. a kutból eltávolították az elfojtáskor 1900 méter mélységben szétrobbantott termelőcső darabjait. maga a kut a béléscsővel lényegében épségben maradt, s az eredeti terveknek megfelelően vízvisszanyomásra alakították ki. az olaj és gázkitörés végeredményben - bár sokmilliót kárt okozott, s a vízvisszanyomási rendszer kiépítését több hónappal visszavetette - az idei tervben előírt csaknem hatszázezer tonna olaj kitermelését nem befolyásolta. az eddigi eredmények szerint túl is szárnyalják majd az éves tervet.

a kutban jelenleg rétegvizsgálatok vannak folyamatban, csak ennek befejeztével kapcsolják le a vízvisszanyomási rendszerbe. ez utóbbinak az a célja, hogy összesen naponta mintegy 1.300 köbméter víz földbe préselésével pótolják a kitermelés közben bekövetkező természetes rétegenergia csökkenést, vagyis az olaj és a gáz zavartalan kitermelését. /mti/

--

bb 21. évente huszmilliárd forint értékű gyümölcsöt és magot „termelnek”, a méhek - pécsett ülészik az országos méhészeti szakbizottság

vid/kz/ny -cz

1969. december 11.

sok mézet termelünk, de keveset fogyasztunk - állapította meg az országos méhészeti szakbizottság. a hazai méhészek legfőbb szakmai szervezete csütörtökön és pénteken pécsett ülészik, ahol most tartják a baranyai mézesnapokat. a szakbizottság ülésén elmondották, hogy az idén jó termést „takarítottunk”, be mézből: méhcsaládonként tizenhat kilót pergettek a méhészek, ami kétszerese a környező országok átlagos hozamának. magyarország ez évi méztermése megközelíti az ezer vagon és ennek nyolcvan százalékát exportáljuk, kétmillió dollár értékben. a belső fogyasztás azonban mindössze kétszáz vagon. rendkívül kevés ez, hiszen hazánk egy-egy lakosára csupán husz dekagramm méz jut így, szemben a nyugat-európai egy-két kilós átlagfogyasztással. a méhészeti szakbizottság a méz kedvező élettani hatásának ismertetése, a méz és a mézes termékek fogyasztásának fokozása végett tájegységenként kiállításokat, bemutatókat tart.

/folyt köv/

-11-

14.05/ny

14.15.05

bb 21. évente /folyt/ny

pécs után legközelebb - 1970 januárjában - debrecenben lesznek mézesnapok. a méhészkedés hasznáról szólva ismertette a szakbizottság, hogy hazai kísérletekkel bebizonyították: a méhek beporzása folytán évente huszmilliárd forint értékben terem több gyümölcs és mag magyarországon. a fontos népgazdasági érdekekre való tekintettel kormányzatunk továbbra is sokoldalúan támogatja a méhészkedés fejlesztését, korszerűsítését. /mt1/

bb 22. dr. dimény imre fogadta p.v. naumenkot

mné/ny -cz

1969. december 11.

dr. dimény imre, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter csütörtökön fogadta p.v. naumenko szovjet élelmiszeripari miniszterhelyettesét a hazánkban tartozkodó szovjet élelmiszeripari küldöttség vezetőjét, a szívélyes hangú megbeszélésen, - amelyen jelen volt dr. ~~Székely~~ ~~Vannos~~ a miniszter első helyettese is - kölcsönösen tájékoztatták egymást a két ország élelmiszeriparának helyzetéről és a fejlesztés irányairól. továbbá meg tárgyalták a két minisztérium közötti együttműködés bővítésének lehetőségeit. szerdán este a magyar élelmiszertudományi egyesület ünnepélyes keretek között tiszteletli tagjává választotta a szovjet vendéget. /mt1/

bb 23. hazaérkezett prágából a magyar kormányküldöttség

sl/mén/ny -cz

1969. december 11.

csütörtökön hazaérkezett prágából a magyar kormányküldöttség, amely dr. ajtai miklósnak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével résztvett a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság 7. ülészakán.

/mt1/

--
-12-

14.35/ny

NA 1500

16.02 Dni

bb 24. vidékre települ az iskolabutor és sportszergyár egyik üzeme

1 sz/mné/ny -cz

1969. december 11.

csütörtökön jánosházán megkezdődött az iskolabutor és sportszergyár új üzemcsarnokának műszaki átadása. ide települ a budapestben működő három telephellyel rendelkező gyár egyik részlege. a vállalat három gyáregysége közül az óbudait és a rákospalotait 1966-ban a gazdasági bizottság határozata szerint hármas kategóriába sorolták, s ez azt jelenti, hogy 1973 végéig ki kell azokat a fővárosból telepíteni. az óbudai gyáregységet a vasme-gyei faipari vállalattól átvett jánosházai üzemegység telepére költöztetik és így kitelepítése a megjelölt időpontnál másfél évvel hamarabb 1972. július 1-re megtörténik.

jánosházán a vas megyei faipari vállalat már korábban meg akarta szüntetni a ládagyártást, s ilymódon az egyébként is munkaerő-felesleggel rendelkező vidéken újabb 70 embernek kellett volna munkát keresni. az az iskolabutor és sportszergyár azonban foglalkoztatni tudja a régi munkásokat, sőt a budapesti üzemből már korábban megkezdtek a jánosházaiak egy csoportjának képzését, illetve betanítását az export sátrak gyártására. az iskolabutor és sportszergyár saját erőforrásaiból építette fel az új csarnokot, ahol korszerű famegmunkáló gépeket állít munkába.

/mt1/

--

bb 25. magyar-vietnami barátsági nap gyomán

vid/kz/fné/ny -cz

1969. december 11.

magyar-vietnami barátsági napot és gyűlést rendezett csütörtökön gyomán a hazafias népfront békés megyei bizottsága és a helybeli háziipari szövetkezet. a nagyközségbe látogatott ez alkalomból luu ki em, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének sajtóattaséja. a vietnami vendég és kísérei megtekintették a háziipari szövetkezetet, amelynek egyik szocialista brigádja - bornai andrás kollektívája - ho si minh nevét vette fel. a látogatás után megtartott gyűlésen felszólalt luu ki em is. /mt1/

--
-13-

14.45/ny

NA 1510

16.02 Dni

bb. 26. szot-dijas írók találkozója salgótarjánban

vid-kz/fné/gy/cz

1969. december 11.

demény ottó, gáll istván, szentiványi kálmán, soós zoltán, kertész ákos, czine Mihály és dr. karsai Elek részvételével rendezték meg csütörtökön salgótarjánban a szot-dijas írók találkozó-ját. a salgótarjáni művészeti hetek keretében megtartott találkozó-n sok Nógrád megyei népművelő pedagógus és szakszervezeti kulturmunkás is megjelent. czine Mihály irodalomtörténész a munka- és a munkásábrázolásról, fábrián zoltán, az olvasó népért mozgalom titkára pedig a mozgalom helyzetéről és feladatairól tartott előadást. a szot-dijas írók meglátogatták a kohász művelődési központot, ahol a petőfi munkásszínház csoport műsora után, a közönség kérdéseire válaszoltak. pénteken - a találkozó második napján - a szot-dijas írók több salgótarjáni üzemet látogatnak meg./mti/

..

bb. 27. megkezdtek a nádaratást a balaton partján

vid-kz/gy/cz

1969. december 11.

megkezdtek a nádaratást a balaton partszegélyein. ezekben a napokban több mint 300 munkás takarítja be a gazdag termést, amely minősége a keszthelyi nádgazdaság vezetői szerint nagyon jó. az idénymunkára zala, tolna és veszprém megyéből toboroztak dolgozókat. az első csoportok csütörtökön álltak munkába. a szezon végéig a tervek szerint 850 000 kévét gyűjtenek be./mti/

..

bb. 28. halálos szénmonoxid mérgezés szegeden

vid-kz/gy/cz

1969. december 11.

a helytelen fűtés halálos balesetet okozott szegeden. a Mihályteleki utca 11 számú házban iszapszénnel fűtöttek és mint utóbb kiderült lefekvés előtt elzárták a hordozható cserépkályha huzatszabályozóját, pedig a tüzelő még nem égett el teljesen. emiatt a lakás fokozatosan szénmonoxiddal telítődött. a lakásban tartózkodók közül balogh vigh Lajos hat éves kisfiút holtan találták, szilágyi Jánosné, sóki Károlyné és Horváth Tibor szegedi, illetve Tápéi lakosokat pedig a mentők szénmonoxid mérgezéssel a szegedi orvostudományi egyetem 1. számú belgyógyászati klinikájára szállították. a csütörtök délutáni orvosi tájékoztatás szerint szilágyiné és sókiné állapota súlyos, Horváth Tibor állapota pedig javuló./mti/

..

15.45/gy

- 14 -

NA 16²⁵
1800. Dm

bb. 29. a városi tanács jóváhagyta: debrecenbe vezetik a keleti főcsatorna vizét

vid-kz/gy/cz

1969. december 11.

a város fejlesztésének 1970. évi tervét tárgyalta meg, s hagyta jóvá csütörtökön megtarott ülésén a debreceni városi tanács. a program szerint jövőre megkezdik a petőfi tér és környéke rendezését. 1973-ig - együttesen 430 millió forintos költséggel - egy egész új lakótelepet alakítanak ki ezen a részen. a belvárosban - a béke és a Kossuth utca környékén - ugyancsak nagyobb építkezés kezdődik. ott 451 lakást alakítanak ki, s ugyanakkor fejlesztik a dobozi lakótelepet is. jóváhagyta a tanács azt a hosszabb ideje vitatott javaslatot is, hogy a keleti főcsatorna vizével oldják meg a város krónikus vízhiányát. az e célra szolgáló vezeték 4 év alatt épül meg, s napi 20 000 köbméter vizet juttat majd a városba. egyetértett a tanács azzal, hogy a 4. ötéves terv időszakában új művelődési palota épüljön debrecenben. az előzetes tervek szerint 80 millió forintot költenek a kialakítására./mti/

..

bb. 31. a MÁV felhívása

1e/gy/cz

1969. december 11.

az elmúlt napokban a hófúvások és a rendkívüli időjárás miatt nehéz helyzetbe került a vasuti közlekedés. a vasut dolgozói a legnagyobb erőfeszítések árán biztosították a forgalom fenntartását mindenütt, ahol a hóakadályok nem bénították meg ideiglenesen a vonatközlekedést.

a hóakadályok megszűntek, de a ez nem oldott meg minden nehézséget, mert a vasuthálózaton sok ezer rakott teherkocsi vesztegel, amelyet most rendeltetési helyére kell továbbítani. a kirakodás késlekedése akadályozza a fuvaroztatók legsürgősebb szállítási igényeinek kielégítését, mert a vasut nem tud elegendő üres kocsit rendelkezésükre bocsátani.

a MÁV kéri a fuvaroztató vállalatokat, hogy az érkező rakott kocsik fogadása, s főként gyors kirakásának biztosítása érdekében sürgősen hozzák rendbe a rakodótereket és az iparvágányokat, és a küldemények vasutállomásról való elfuvarozásához biztosítsák a szükséges gépkocsikat. különösen a szombat-vasárnap kirakodásra készüljenek fel, mert csak így tudja a MÁV a legfontosabb alapanyagok, energiahordozók, élelmiszerek és exportáruk szállításához szükséges kocsikat biztosítani./mti/

..

15.50/gy

- 15 -

NA 16²⁵

bb. 30. javaslatok a tanácsi gazdálkodás fejlesztésére - vita a magyar urbanisztikai társaságban

t sb/mné/le/gy/cz

1969. december 11.

a tanácsok önkormányzati jellegének, hatáskörének, a tanácsi mechanizmus és a tanácsi gazdálkodás továbbfejlesztésének lehetőségeiről rendezett széleskörű vitát csütörtökön a magyar urbanisztikai társaság. csaknem valamennyi megyei és városi tanács végrehajtó bizottsága képviseltette magát a találkozón, amelyen dr. papp lajos, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője elnökölt.

dr. szabó károly, az országos tervhivatal főosztályvezető-helyettese tartott vitaindító előadást, amelyben elsősorban a tanácsi önkormányzat egyik legfontosabb feltételének, a saját gazdasági és pénzügyi alap kiszélesítésének lehetőségeit fej-
tette ki. általános törekvés, hogy kiterjesszék a tanácsok döntési jogkörét, s ezt gazdaságilag elsősorban helyi bevételi forrásokból alapozzák meg. a gazdasági önállóság kibontakoztatásában megfontolandó alapelvek, hogy a tanácsok a helyi fejlesztési és intézményfenntartási feladataikat általában helyi bevételi forrásaikból lássák el, s e feladatok teljesítéséhez csak akkor kapjanak központi eszközöket, ha szűkkörű helyi forrásokkal rendelkeznek, vagy ha egyes területek fokozottabb fejlesztése országos érdek. indokolt, hogy a tanácsok területén megvalósuló népgazdasági vagy megyei jelentőségű fejlesztési kiadások fedezésére is országos vagy megyei eszközökből kapjanak költségvetési hozzájárulást. a negyedik ötéves tervben már számottevően növelni kellene a tanácsi pénzeszközök helyi bevételi forrásait.

a tanácsok és a területükön működő minisztériumi, szövetkezeti, stb. vállalatok, gazdasági egységek között érdekeltiségi viszonyt kell kialakítani. ennek megfelelően a tanácsi költségvetés forrásainak bővítésénél megvizsgálandó lehetőség a mezőgazdasági termelőszövetkezetek forgalmi adójának és valamennyi vállalat illetményadó-jának átengedése a tanácsok részére. ilyen forrás lehetne még a minisztériumi vállalatok, a kisipari szövetkezetek és az általános fogyasztási szövetkezetek eszközleltési járulékaiknak, továbbá a tanácsi vállalatok és ktsz-ek, áfész-ek nyereségadójának egy része. szükségesnek látszik, hogy a tanácsok jogot és hatáskört kapjanak különféle helyi illetékek és díjak kivételére. a tanácsi fejlesztési alap helyi bevételi forrásait is bővíteni kell. ehhez lehetőséget nyújthat többek között a kommunális adófizetési kötelezettség kiterjesztése valamennyi vállalatra és szövetkezetre.

/folyt. köv./

- 16 -

NA 1740

bb. 30. / javaslatok... 1. folyt./ gy

a különféle termelő üzemek nyereségadója egy részének és a telekhasználati, telekigénybevételi díj egészének átengedése. ugyanakkor a tanácsi gazdálkodásban nagyobb szerepet kellene kapnia a hitelnek, amelyet a tartós tanácsi betétállomány arányában lehetne megállapítani. az önálló tanácsi gazdálkodás kiterjedésével megsokasodnak a tanácsi pénzügyek is. ezért célszerű lenne, ha a tanácsok nem több bankkal bonyolítanák pénzügyeiket, hanem egy pénzügyintézet kezelné a tanácsi pénzeszközöket./mti/

bb. 32. megtalálták a zobáki bányaszerencsétlenség négy áldozatát.

vid-kz/gy/cz

1969. december 11.

a komlói zobák-aknán csütörtökön a reggeli órákban megtalálták a december elsején bekövetkezett tragikus bányaszerencsétlenség négy mélyben rekedt áldozatát. amint a korábbi tudósítások beszámoltak róla, a váratlan gázkitörés olyan tetemes mennyiségű szenet és kőzetet dobott ki, hogy az a nagytémérőjű aknát mintegy, harminc méter magassan feltöltötte és maga alá temette a 781 méter mélységben levő aknatalpon dolgozó kocsis józsef 40 éves, nehéz ferenc 33 éves, illés lajos 34 éves vajúrokat, valamint kovács vilmos 30 éves segédvájárt. a szerencsétlenül járt emberek kiszabadításáért tíz napig éjjel-nappal megfeszített erővel dolgoztak az aknamélyítők, majd az utolsó órákban a zobáki üzem bányamentői. rendkívül nehéz körülmények között 1 409 csille szenet, meddőt és különféle roncsolt anyagot szállítottak ki az aknából, míg csütörtök reggel a beomlott törmelék eredeti szintjétől 24,5 méter mélyen, rátaláltak a szerencsétlenül járt emberek holttestére. a hős bányászok temetéséről az aknamélyítő vállalat gondoskodik.

a gázkitörés által kidobott szén és kő eltávolítását folytatják. a készlethalmaz teljes feltakarítása után a zobák-aknai szerencsétlenség okainak, körülményeinek vizsgálatával foglalkozó bizottság helyszíni szemlét tart az aknatalpon. megvizsgálja azokat az okokat, amelyek közreműködtek a gázkitörés létrejöttében./mti/

bb. 33. a fizikai dolgozók gyermekeinek iskolai helyzetével foglalkozott a pedagógusok szakszervezete

fe/mné/gy/cz

1969. december 11.

csütörtökön a pedagógusok szakszervezetének székházában a magyar oktatásügy szakemberei, a párt, állami és társadalmi szervezetek képviselői gyűltek össze, hogy megvitassák a munkásparaszt szülők gyermekeinek iskolai helyzetét.

/folyt. köv./

- 17 -

NA 1715

bb. 33. /a fizikai dolgozók.... 1. folyt./ gy

péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára beszámolójában a 8. pártkongresszus óta eltelt hét esztendő tapasztalatait összegezte.

fejlődés mutatkozik az általános iskolák körzetesítésében; az ugynevezett kisiskolák számának csökkentésében, valamint a színvonalbeli különbségek felszámolásában. amíg 1962/63-as tanévben csak 11 diákotthon volt, ma 84 általános iskolai diákotthonban tízszer annyi növendéknek biztosítanak helyet. ugyanezen idő alatt 5 százalékkal többen részesülnek napközi otthoni ellátásban. bővült a középiskolai hálózat is: 140 új szervezésű középiskola nyílt meg, s a középiskolai tanulók száma 40 000-el nőtt.

az eredmények mellett - hangsúlyozta az előadó - fel kell figyelni néhány olyan negatív jelenségre is, amely a fizikai dolgozók gyermekeinek iskolai helyzetében, továbbtanulási körülményeiben mutatkozik. ezek között említett meg, hogy már az általános iskolában a fiataloknak tanulmányi eredménye 0,6 százalékkal rosszabb a nem fizikai dolgozók gyermekeinek tanulmányi átlagánál. mindez összefügg a gyermekek életkörülményeivel és azzal is, hogy az általános iskolákban tovább nő a képesítés nélküli nevelők száma, a tényleges igényeknek alig 6 százalékat tudják kielégíteni az általános iskolai diákotthonokban. a tehetséges munkás-paraszt tanulók javarésze nem a továbbtanulást inkább elősegítő, ugynevezett tagozatos gimnáziumokat választják, hanem szakiskolákba iratkoznak be és így eleve hátránnyal indulnak a felsőfoku iskolai felvételi vizsgán. ennek következménye, hogy arányuk évről-évre csökken mind a gimnáziumokban, mind pedig a felsőfoku oktatási intézményekben. 1964-65-ös tanévben az összes beiratkozott tanulóknak 45,7 százaléka volt fizikai dolgozó gyermeke, az elmúlt tanévben ez az arány 40,8 százalékra módosult. számuk az idén is tovább csökkent a felsőfoku intézményekben.

a beszámoló végül tartalmazta azokat a javaslatokat, amelyek a helyzet orvoslásához, a feladatok megoldásához vezethetnek. ezek között szerepelt: fokozni kell az általános iskolákban a színvonalasabb oktatást, mégpedig úgy, hogy képesítéssel rendelkező pedagógusok lássák el az oktató-nevelő munkát. nagyobb anyagi eszközöket kell fordítani a munkás-paraszt lakta területek iskoláira, tovább kell bővíteni azt a jó kezdeményezést, hogy a tehetséges munkás-paraszt tanulóknak ösztöndíjakat juttassanak. hozzanak létre több speciális középiskolai kollégiumot, ahová már 8. osztályos tehetséges gyerekek kerüljenek, s itt a legjobb tanárok felügyelete alatt, illetve segítségével pótolják hátrányos helyzetükből adódó hiányosságait.

/folyt. köv./
150/gy

- 18 -

M 17³⁵

bb. 33. / a fizikai dolgozók.... 2. folyt./ gy

a beszámolót követő vitában felszólalók a javaslatokkal mélyesen egyet értettek és kiegészítették azzal, hogy a gyárak, üzemek, termelőszövetkezetek nyújtsanak az eddigieknél nagyobb társadalmi segítséget, saját fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulásához, például úgy is, hogy speciális kollégiumokat létesítsenek számukra.

az értekezleten résztvett és a vitában felszólalt óvári miklós, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője és virizla gyula, a szot titkára./mti/

..

bb. 34. gratuláció - hacsaturjántól

1 ot/gy/cz

1969. december 11.

hacsaturjántól a spartacus világhírű zeneszerzőjétől érkezett távirat csütörtökön lukács miklósnak, a magyar állami operaház igazgatójának címére. a szöveg: „végtelenül örülök és boldog vagyok, hogy a mi spartacusunk együttese aranyérmet nyert párizsban és még jobban örülök, hogy kun zsuzsa, a kiváló táncművész nő óriási tehetségével meghódította a párizsiak szívét és különdíjat nyert. szívből, forrón gratulálok a nagyszerű győzelemhez és üdvözlétem küldöm az egész balettegyüttesnek, baráti vonzalommal - aram hacsaturján,,.

/mti/

..

bb. 35. ákf helyett országos kereskedelmi főfelügyelőség

1 kf kf/1e/gy/hgy

1969. december 11.

kormányrendelet jelent meg az állami kereskedelmi felügyelőség szervezetének módosításáról. a rendelet megfelel a tanácsai szervezet továbbfejlesztésének, a végrehajtó bizottságok hatásköre növelésének.

a rendelet lényege, hogy a korábban egységes állami kereskedelmi felügyelőség szervezetét szétválasztja. decentralizálja. a főfelügyelőség neve országos kereskedelmi főfelügyelőség lett; változatlanul önálló költségvetési szervként működik, míg a fővárosi és a megyei kereskedelmi felügyelőségek az illetékes tanácsok szervezetében, költségvetésében végzik munkájukat. ennek megfelelően az okf hatásköre - a belkereskedelmi miniszter ágazati felelősségéből adódóan - az egész országra, a megyei felügyelőségeké viszont csak az illetékes tanácsok területére terjed ki - változatlanul az állami, a szövetkezeti, a magánkereskedelemre és vendéglátóiparra, az ipari vállalatok és a kisipari szövetkezetek kereskedelmi tevékenységére, a termelők piaci tevékenységére egyaránt.

/folyt. köv./

- 19 -

M 18³⁰

bb. 35. /ákf helyett...folyt./ gy

a kereskedelmi főfelügyelőség eddig általában nem tartott önálló vizsgálatokat, ezentul viszont, szervezetének megfelelően magas-szintű országos ellenőrzéseket is végez. ezekbe, a fogyasztói érdekvédelmet szolgáló célvizsgálatokba - az illetékes tanács végrehajtó bizottságának jóváhagyásával - bevonhatja a megyei kereskedelmi felügyelőségeket is.

az okf vezetőjét és helyettesét a belkereskedelmi miniszter, a megyei kereskedelmi felügyelőségek vezetőjét, aki egyben a megyei tanács kereskedelmi osztályvezetőjének helyettese, az illetékes tanács végrehajtó bizottsága nevezi ki. a főfelügyelőség és a felügyelőségek kapcsolata továbbra is fennmarad. az okf vezetője az ágazati irányítás keretében az egységes vizsgálati elvek, eljárások, módszerek, stb. érdekében irányelveket ad ki, s fellebbviteli hatóságként jár el a megyei kereskedelmi felügyelőségek határozataival szemben.

a január 1-én életbelépő kormányrendelettel egyidőben, ahhoz kapcsolódva, a belkereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely a végrehajtásról intézkedik./mti/

..

bb. 36. dr. néczei lászló, az országos béketanács elnökhelyettese
k fe/gk/gy/hgy 1969. december 11.

a béke-világtanács elnökségének tagja csütörtökön khartoumba utazott, hogy részt vegyen a béke-világtanács ülésén./mti/

..

bb. 37. halálos szénmonoxid-mérgezés
i fe/gk/gy/hgy 1969. december 11.

halálos szerencsétlenséget okozott a kályha szabálytalan kezelése. a 21. kerületben a damjanich u. 21. számú ház egyik alberti lakásán szénmonoxid kiszivárgás következtében meghalt mérsáros lászlóné 23 éves eladó, férjét életveszélyes állapotban szállították a mentők a korányi kórházba./mti/

..

M 1835

- 20 -

bb. 38. súlyos közlekedési balesetek

i fe/gk/gy/hgy

1969. december 11.

Budapesten a 2. kerületben a szilágyi erzsébet fasorban wratin ágnes 10 éves iskolai tanuló szabálytalan helyen ment át az uttesten és egy 67-es jelzésű villamos elütötte. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba

a 16. kerületben a thököly ut és a vámosgyörki ut kereszteződésében egy tehergépkocsi elütötte bolla lászló 43 éves segéd-munkást, aki szabálytalan helyen ment át az uttesten. bolla súlyos sérülést szenvedett.

ugyancsak szabálytalan áthaladás miatt szenvedett súlyos sérülést závodi lászló 33 éves lakatos, akit a 4. kerületben a pozsonyi ut és a leibstücker mária utca kereszteződésében egy tehergépkocsi ütött el./mti/

..

bb. 39. magyar-albán kereskedelmi tárgyalások

i sz/fné/leö/gy/hgy

1969. december 11.

csütörtökön budapestre érkezett spiro pano albán kereskedelem-ügyi miniszterhelyettes, hogy részt vegyen az 1970. évi magyar-albán árucserreforgalmi és fizetési jegyzőkönyv előkészítő tárgyalásain, illetve a jegyzőkönyv aláírásán. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, a tárgyalásokon részt vevő magyar delegáció vezetője. ott volt satif shehu a budapesti albán nagykövetség ideiglenes ügyvivője./mti/

..

bb. 43. a hazafias népfront országos tanácsának

mné/gy/hgy

1969. december 11.

elnöksége mellett működő honismereti bizottság csütörtökön a népfront klubjában „nemzetiségi politikánk és a hazafias népfront feladatai,„ címmel tanácskozást rendezett. az országos eszmecsere bevezető előadását dr. kovács lászló, a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője tartotta./mti/

..

M 1840

- 21 -

bb. 40. szénbányászati vezetők országos tanácskozása tatabányán
vid-kz/gy/hgy 1969. december 11.

a bányászati kutató intézet és a tatabányai szénbányák rendezésében országos tanácskozáson vitatták meg csütörtökön tatabányán a hazai szénbányászat helyzetét. dr. mórótz kálmán, a tatabányai szénbányák főosztályvezetője vitaindító előadásában vázolta azokat az új feladatokat, amelyek az energiastruktúra megváltoztatása következtében hárulnak a bányászatra. mint rámutatott, ennek az iparágak a sorsát, eredményességét mindenekelőtt az dönti el, hogy milyen mértékben koncentrálják a földalatti termelést, milyen ütemben növelik a termelékenységet, javítják a minőséget és fokozzák a gépesítést. az energiahordozók versenyében alakult ki az az új kezdeményezés is, hogy a szénbányák képviselői megjelennek a fogyasztóknál és segítséget nyújtanak olyan korszerű tüzelőberendezések kialakításához, amelyekkel jobb hatásokkal, gazdaságosabban használhatják fel a szénét. e törekvés jegyében bizta meg az ems-t a mecseki, a nógrádi és az oroszlányi szénbányákat az 1-2 lakásos családi házak korszerű fűtésére alkalmas kiskazánok gyártásával. a szénbányászattal ezzel az akcióval megoldja a gázvezetékektől távol eső területek kulturált fűtését és melegvíz szolgáltatását. a tatabányaiak az ipari kazánpark műszaki fejlesztésére vállalkoztak.

az előadó hangsúlyozta, hogy az eddigi extenzív fejlesztés helyett a szénbányászat intenzív fejlesztése szükséges. ismertette, hogy az 1951-60-as évek között az iparilag fejlett európai országokban is visszaszorították a szénbányászatot a szénhidrogének javára, de a legtöbb országban ismét erőteljesen fejlesztik a szénbányászatot. természetesen megkeresték ehhez a leggazdaságosabb módszereket. semmiképpen sem lehet egyetérteni azzal - mondta az előadó -, hogy nálunk a meglevő és még előnyösen korszerűsíthető széntüzelésű berendezéseket a lényegesen nagyobb költséggel megvalósítható szénhidrogént használó berendezésekkel helyettesítsék. a gazdasági rangsorolásoknál jobban kellene érvényesíteni azt az elvet, hogy csak ott vezessék be szén helyett a szénhidrogének alkalmazását, ahol az valóban gazdaságosabb.

hasonlóképpen vélekedtek felszólalásaikban az ország más szénbányászati vállalatainak vezetői is. a bányászati kutató intézet képviselői pedig elmondták, hogy alapos felmérést végeztek és végeznek a szénbányászat helyzetéről, de azt már megállapították, hogy hitelképes a bányászat és célszerű a fejlesztése.

/folyt. köv./

- 22 -

M 1845

bb. 40. / szénbányászati.... folyt./ gy

több felszólaló hangsúlyozta, hogy az energiastruktúra megváltoztatásának koncepciója kiegészítésre, illetve módosításra szorul. ezt igazolja a jelenlegi szénhiány is. többen javasolták, hogy mérjék fel újra a hazai szénigényeket és helyezték az eddiginél realisabb alapokra a széntermelést./mt1/

..

bb. 41. ki kell építeni az üzemi növényvédelmi szakember hálózatot - növényvédelmi tanácskozás tatán

vid-kz/gy/hgy

1969. december 11.

az utóbbi években hazánkban jelentősen fejlődött a növényvédelem: megteremtették anyagi és technikai bázisát. hatékonysága azonban nem kielégítő. mit kell tenni az eredményesebb munka érdekében? - ez volt a fő témája annak a tatán rendezett növényvédelmi tanácskozásnak, amelyre az ország más részeiből is érkeztek szakemberek.

dr. sándor ferenc a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium osztályvezetője elmondta, hogy az 1960. évi nem egészen 700-ról 10 000 fölé emelkedett a növényvédő gépek száma, 31 000 tonnáról 75 - 80 000 tonnára a felhasznált növényvédőszer mennyisége. ennek eredményeként az 1960 előtti évi 6-8 milliárd forintról 2,5-3 milliárd forintra csökkent a kár. azonban még ez is rendkívül nagy. éppen ezért a növényvédelmi munkát, amely az új rendelkezések szerint a jövőben teljes egészében az üzemekre hárul, sokkal hatékonyabbá kell tenni. az egyik legfontosabb ezzel összefüggő feladat a speciálisan képzett szakember hálózat kiépítése. enélkül nem megoldható a sokféle növényvédőszer hatékony felhasználása. legalább háromszorosára kell növelni a szakmunkások számát is. a másik fontos feladat a korszerű technológiák bevezetése.

sok szó esett arról is a tanácskozáson, hogy a növényvédelmet társadalmi ügyé kell tenni. nem elég, ha egyik termelő védekezik és a másik semmit sem tesz./mt1/

..

bb. 46. nagy lászló szerzői estje székesfehérvárott

vid-kz/fné/gy/hgy

1969. december 11.

a város kulturális életének jelentős eseménye volt az a szerzői est, amelyet csütörtökön székesfehérvárott a velinszky lászló könyvtárban tartott nagy lászló kossuth-díjas költő. a nagyszerű esten gergely livia előadóművész és fodor gabriella tanárnő tolmácsolta a költő legszebb verseit./mt1/

..

- 23 -

M 1850

bb. 42. az év utolsó hangversenye a kastély-muzeumban

1 ol./mné/gy/hgy

1969. december 11.

a nagytétényi kastély-muzeumban vasárnap 11 órai kezdettel tartják az év utolsó koncertjét. ritkán hallható zeneművek kiváló művészek előadásában hangzanak el hárfán, harsonán, trombitán. négyzólamu madrigálok, bach-művek, toronyszonáták, preludiumok és fuágák csendülnek fel a sorozatzáró hangversenyen.

a tervek szerint a jövő év tavaszától ismét megtartják az iparművészeti muzeum és az országos filharmónia közös rendezésében vasárnap délelőttiként a kastély-muzeum színvonalas hangversenyeit./mt1/

bb. 44. csőtörés: kábelbeázás - zavarok az 1. és a 2. kerületi telefonforgalomban

1 kf/kf/1e/gy/hgy

1969. december 11.

csütörtökön az 1. és a 2. kerületben több telefonelőfizető jelentette be, hogy nem jó a készüléke. a zavar okáról a budapesti távbeszélő igazgatóságon tájékoztatták az mti munkatársát.

a vérmező utca, az ostrom utca és a széna tér környékén a telefon kábelaknákat csütörtökön délután váratlanul előntötte a víz, feltehetően - késő délutánig még felderítetlen, feltáratlan - vízcsőtörés következtében. a posta azonnal intézkedett: jelezte a hibát a vízműveknek, ügyeltesei pedig megkezdtek az elárasztott aknákból a vízszivattyuzását. a vízömlés azonban olyan nagy mértékű, hogy a kisteljesítményű szivattyuk nem győzik a munkát. emiatt több kábel - köztük a józsef és a krisztina telefon központ közötti egyik, ugynevezett átkérő - és két helyi 600-as kábel - beázott. a krisztina központba, illetve az 1. és a 2. kerületi előfizetőkhöz irányuló hívások egy része nem jut célhoz, több mint ezer előfizető nem tudja használni a készülékét. a posta hibaelhárítói az egyik 600-as kábel forgalmát igyekeztek más összeköttetésekre áttérteni, a kábelek folytonos ázása azonban változatlanul veszélyezteti a környék telefonforgalmát. a kábelek egész éjjel dolgoznak, szivattyuzzák a vizet, hogy a további zavaroknak elejét vegyék, a hibát azonban csak a feltételezett csőtörés kijavítása után tudják véglegesen elhárítani. az első jelentések szerint legalább az egyik nagyméretű kábelben mintegy 80 méteres szakaszt kell ujjal kicserélni.

/folyt. köv./

- 24 -

N 1815

bb. 44. /csőtörés.... 1 folyt./ gy

a fővárosi távbeszélő hálózatot a nagymennyiségű olvadó hó, az eső nem veszélyeztette. a távbeszélő üzemek, a központi hálózatfenntartók ugyanis elejét vették a tömegzavaroknak azzal, hogy rendszeresen ellenőrizték a legveszélyeztetettebb helyeken a kábelaknákat, s azokat ahová nagymennyiségű hólé szivárgott azonnal szivattyuzták, szárították./mt1/

..

bb. 45. ezüstvasárnap a kereskedelemben

1 kf/fné/1e/gy/hgy

1969. december 11.

a fővárosi tanács kereskedelmi főosztálya közli, hogy - a karácsonyi vásárlások megkönnyítésére - a főutvonalakon és a kereskedelmi központokban december 13-án, szombaton 17 óráig, december 14-én, vasárnap pedig 10 órától 13 óráig nyitvatartanak az iparcikk üzletek. egyéb helyeken az üzletek december 13-án a szombati, december 14-én pedig a szokásos vasárnapi nyitvatartási rendjük szerint árusítanak./mt1/

..

bb. 47. megnyílt gyapjasné apró margit festőművész kiállítása

t ol./mné/gy/hgy

1969. december 11.

gyapjasné apró margit festőművésznő munkáiból csütörtökön este kiállítás nyílt az mszmp 8/8-as pártszervezetének józsef köruti nagytermében.

a művész - rudnay és mestrovics tanítványa - 60 alkotását mutatja be a közönségnek. tájképein, munka és műhelyképein, a természetből és a hétköznapi életből vett témákat dolgoz fel.

a kiállítást december 21-ig tartják nyitva, s azt naponta 11-19 óráig tekinthetik meg az érdeklődők./mt1/

..

- 25 -

N 1915

bb. 50. szűkülnek a hóakadályok hadállásai: a máv valamennyi vonalán helyreállt a forgalom, újabb főútvonalakról távolították el a hótorlaszokat

8 sb/fné/1e/gy/hgy

1969. december 11.

a közuti igazgatóságok és a máv pályafenntartás dolgozóinak megfeszített munkája, valamint a délnyugatról érkezett enyhülés összeszűkítette, a balatontól északnyugatra húzódó területekre szorította vissza a dunántúli hóakadályok „hadállásait”, csütörtökön délutánra valamennyi vasútvonalról eltávolították a hóakadályokat, így a személyforgalomban már lényegesen kevesebb volt a késés. a teherszállításban azonban többnapos kiesést kell pótolni. ezért a vasuti „havas”, brigádok most az állomások rak-tári és mellékvágányait takaró hópárna ellen indítottak támadást, hogy tiszta helyet adjanak a vagonkikötés lebonyolításához, s ezzel meggyorsítsák a kocsifordulót.

a fővárost megpermetező csütörtöki eső és az enyhesség sokat segített az utak megtisztításában. az autóbuszok és a trolis zavartalanul közlekedtek. a béke téri villamosvágány-törés reggel mintegy 50 perces zavart okozott; átmenetileg három villamospótló autóbusz szállította az utasokat a béke tértől az élmunkás térig. napközben lényegesen javult a villamos forgalom, mert a szerdának majdnem felére csökkentek azok a beázási és egyéb apró műszaki hibák, amelyek miatt átmenetileg ki kell vonni a forgalomból a villamos-motorkocsikat.
/folyt. köv./

bb. 48. a szovjetunió görög szolidaritási bizottságának küldöttsége budapestben

1 fe/mné/gy/hgy

1969. december 11.

a magyar szolidaritási bizottság meghívására budapestre érkezett a szovjetunió görög szolidaritási bizottságának küldöttsége. tagjai: georgij szajenko alelnöke és borisz tretyakov titkár. megbeszéléseket folytatnak a magyar szolidaritási bizottság vezetőivel és találkoznak a magyar társadalmi és politikai szervek képviselőivel./mti/

bb. 49. losonczy páál az elnöki tanács elnöke

gy/hgy

1969. december 11.

táviratban fejezte ki jókívánságait jomo kenyatta elnöknek a kenyai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

2005

- 26 -

bb. 50. / szűkülnek a hóakadályok... folyt./ gy

a kpm utógi főosztályának csütörtök délutáni jelentése szerint tovább javult a helyzet az országutakon. többek között sikerült eltávolítani a hóakadályokat a 8-as számú székesfehérvár-jánosvázi főútvonalról, nagykanizsa térségében a 61-es számú főútról és a 64-es számú simontornya-enyingi főútról. somogy megye nagy részében már az alsóbbrendű utakat is járhatóvá tették.

most már csak öt főútvonalon akadályozza a hótorlasz a közlekedést. járhatatlan még a 75-ös keszthely-rédcsi főút, továbbá sopron térségében a 84-es balatonederics-soproni és, a 85-ös győr-nagyecski főút, valamint a 86-os körmend-...-csornai és a 88-as sárvár-váti főút. így csütörtökön délután még nem közlekedhettek a mávaut budapest-soproni, budapest-pápai és a keszthely, zalaegerszeg környéki járatai. budapestről és pécsről jelentős segítséget, nagyteljesítményű hómarókat küldtek az északnyugati megyéknek. elsősorban a sopron környéki utakat tisztítják nagy erővel, de folytatják a korábban már keskeny sávban megtisztított főútvonalak „hócsapásának”, szélesítését is. nem pihenhetnek a bekötő- és mellékutak hótisztító egységei győr, sopron, vas és zala megyében, ahol még az alsóbbrendű utaknak mintegy 50 százaléka járhatatlan. a meteorológiai előrejelzések anynyiban biztatóak, hogy pénteken már nem kell erős szélre számítani, remélhető tehát, hogy hófúvásra sem kerül sor. figyelmeztető jelzés azonban a gépkocsivezetőknek, hogy a hajnali erős lehülés miatt sikossá válnak az utak, tehát óvatosan vezessenek.
/mti/

bb. 51. díjnyertes amatőr filmek bemutatója

k ol/mné/gy/hgy

1969. december 11.

az 1. budapesti amatőr filmszemle díjnyertes filmjeit - 20 alkotást - csütörtökön mutatták be a pestszécsi vasas művelődési központban. az arany-, ezüst- és bronzdíjjal, valamint oklevéllel kitüntetett filmek alkotói a vetítés után anketon válaszoltak a közönség kérdéseire./mti/

bb. 52. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:
változóan felhős idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős, párás idő, inkább csak a délnyugati országrészben esővel, havazással. napközben megétkülő keleti-északkeleti szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 plusz 4 fok között./mti/

- 27 -

2000

bb. 55. vízhiány budapesten - csak a fokozottabb takarékoskodás segíthet

1 sz/mné/gy/hgy

1969. december 11.

budapestnek ugyszólván valamennyi kerületében elsősorban a magasabb házak emeletein, vízhiányról panaszkodnak a lakók. a vízművektől kapott felvilágosítás szerint ezuttal is a duna rendkívül alacsony vízszintje - csütörtökön mindössze 118 centiméter volt - okozza a problémát, ezt súlyosítja most az is, hogy erősen lehült a víz. a hidegvíz ugyanis lassabban áramlik a talajban, s most már ez a körülmény is, nemcsak a duna és - ennek következményeként - a talajvíz alacsony szintje csökkenti a kutak vízhozamát. ugyanakkor a fővárosi lakosság és az ipar vízfogyasztása naponta 25 000 - 30 000 köbméterrel nagyobb, mint múlt év azonos időszakában. a kutak teljesítményének jelenlegi visszaesését a nemrégiben üzembehelyezett horány-surányi vízmű sem pótolja. sajnos a hideg miatt semmi jóval nem biztat a duna, mert legfontosabb vízgyűjtő területéről, az alpokból nem kap vízpótlást. ezért a vízművek arra kéri a főváros lakosságát és a vállalatokat, intézményeket, üzemeket, hogy szigorúan takarékoskodjanak a vízzel ebben a nehéz átmeneti időszakban./mti/

..

bb. 53. kivilágítatlan kerékpár - halálos baleset

vid gy/hgy

1969. december 11.

pekárik mihály a békéscsabai 8.sz. aköv gépkocsivezetője csütörtökön darus gépkocsival békéscsaba közelében - halálra gázolta micsi gábor 39 éves kamuti lakost, aki kivilágítatlan kerékpárral közlekedett az esti szürkületben. a gépkocsivezetőt a rendőrség őrizetbe vette./mti/

..

bb. 54. kiskunhalasi zenei hetek

vid-kz/gy/hgy

1969. december 11.

kiskunhalason többhétig tartó zenei rendezvénysorozattal ünnepelték meg a város felszabadulásának 25., s a helyi állami zeneiskola alapításának 10. évfordulóját. bács-kiskun megyebeli kórusok, zenekarok és zeneiskolai tanárok színvonalas hangversenyeket adtak. a magyar rádió és televízió gyermek-kórusa is fellépett a kiskunsgai városban. csütörtökön este a helybeli és a bajai kórusok hangversenyével ért véget a program./mti/

..

20. 20/gy

- 28 -

W 2075

bb. 56. hazánkba érkezett a jugoszláv tudományos és művészeti akadémia küldöttsége

1 zsu/zsu/gy/hgy

1969. december 11.

csütörtökön budapestre érkezett anton kühelj-nek a szlovén tudományos és művészeti akadémia alelnökének vezetésével a jugoszláv tudományos és művészeti akadémia háromtagú küldöttsége. a delegáció budapesti tartózkodása alatt a magyar és jugoszláv tudományos akadémiák közötti együttműködési szerződéssel kapcsolatos munkatervről tárgyal./mti/

..

bb. 57. bemutatták a „virágvasárnap,, című új magyar filmet

t zsu/gy/hgy

1969. december 11.

csütörtökön a puskin filmszínházban ünnepélyes díszbemutatón tüzték műsorra gyöngyössy imre első játékfilmjét a virágvasárnapot.

a történet a tanácsköztársaság és az azt követő fehérterror idején játszódik. a széchenyi ferenc fotográfálta film főbb szerepeit tóth benedek, medgyessy mária, koncz gábor és frantisek velecky alakítja.

a fiatal rendező első alkotását a bemutató közönsége - köztük társadalmi életünk és a művészvilág sok ismert személyisége - nagy tapssal fogadta./mti/

..

bb. 58. a bratislavai pedagógusok vegyes-kara

k ol/mné/gy/hgy

1969. december 11. j

csütörtökön budapestre érkezett. a 70 tagú kórus pénteken és szombaton este 7 órai kezdettel ad műsort a pedagógusok fáklya klubjában./mti/

..

- 29 -

N 2115

VÉGE

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

p a r l a m e n t

bkk. 1. biszku béla beszéde

hi/tm/e bs

1969. december 11.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk biszku béla-
nak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a központi bi-
zottság titkárának a parlament csütörtöki ülésén elhangzó
beszédét. az anyag feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

tisztelt országgyűlés!

kedves elvtársak!

a kormány jelentését népgazdaságunk helyzetéről és a jö-
vő évi gazdasági feladatokról, valamint javaslatát az 1970-es
költségvetésre megfelelőnek tartom és elfogadom.

a pénzügyminiszteri beszámoló hiven tükrözte az ország
gazdasági helyzetét. a kétségtelenül jelentős eredmények mel-
lett gondjainkról is kendőzetlenül szólt. a jövő évre terve-
zett feladatok pedig megfelelnek fejlődésünk követelményeinek.
gazdasági haladásunk belső és nemzetközi feltételei adottak.
most arra van szükség, hogy helyzetünket, problémáinkat, a párt
központi bizottsága által kidolgozott politikai értékelés alap-
ján mérlegeljük és feladatainkat közös erővel valóra váltsuk.

különösen nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy a felelő-
sök minden szinten azonos álláspontot és helyzetértékelést kép-
viseljenek, hogy a munkások és a parasztság, egész dolgozó né-
pünk velünk együtt, azonosan és egységesen ítélje meg gazdasági
helyzetünket, az előttünk álló feladatokat.
/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /biszku béla...1.folyt./e

nemcsak azért, mert a nép az ország gazdája - vagy ahogyan jellemezni szoktuk - „a nép a mi munkaadónk,,. szükséges ez a szót-értés azért is, mert töretlen haladásunknak, úgy mint eddig, a jövőben is a legfontosabb biztosítéka a szoros egység a dolgozók széles rétegeivel és a nép közvetlen, cselekvő részvétele, aktív támogatása feladataink elvégzésében. a néppel való szoros kapcsolat volt és marad a párt politikájának egyik legfontosabb, nélkülözhetetlen ismérve.

a pénzügyminiszter elvtárs beszámolója elemezte az ország gazdasági helyzetét, az ideai eredményeket és a következő gazdasági év feladatait. felszólalásomban ezekkel kapcsolatban nem kívánok ismétlésekbe bocsátkozni. inkább néhány probléma politikai összefüggésével kívánok foglalkozni.

kedves elvtársak!

házánkban szilárd társadalmi és politikai alapokon, kiegyensúlyozott, békés alkotó munka folyik. dolgozó népünk felismerte, hogy gazdasági erőnk szüntelen gyarapítása hazánk fejlődésének legfontosabb feltételei közé tartozik, mert csak is ezen az uton növelhetjük az ország termelő erőt, azok hatékonyságát és fejleszthetjük megalapozottan a lakosság jövedelmét, a fogyasztást, a szociális, a kulturális és az egészségügyi ellátottságot. ennek felismerése következtében a gazdasági helyzetünkkel összefüggő kérdések hazánkban ma már szinte össznépi ügygé váltak, a gazdasági munka belpolitikánk központi kérdése lett.

a központi bizottság legutóbbi ülésén joggal állapította meg, hogy a reform jól szolgálja a 9. kongresszuson elfogadott gazdaságpolitikai céljainkat és hatására a gazdasági élet főbb területein kedvező folyamatok indultak meg. sok jó kezdeményezés születik új, korszerű termékek gyártására, a technológia fejlesztésére, a vállalatok jobb együttműködésére. a feladat most az - állapította meg a központi bizottság -, hogy a reform alapelveit még következetesebben kell érvényesíteni, a végrehajtás során jelentkező problémákat idejében meg kell oldani, az esetenként előforduló hibákat ki kell küszöbölni,,.

gazdasági fejlődésünk mostani időszakára pártunk 9. kongresszusa kettős feladatot határozott meg: a harmadik öt éves terv végrehajtását és az új gazdaság mechanizmus bevezetését.

/folyt.köv./

- 2 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...2.folyt./e

a központi bizottság legutóbbi ülésén megállapította, hogy mindkét feladatot sikeresen teljesítjük: „népgazdaságunk a terv szerint arányosan fejlődik, a gazdasági reform megfelelően szolgálja gazdasági, politikai céljainkat,,. az itt elhangzott pénzügyminiszteri beszámoló sokoldalúan és meggyőzően bizonyította ezt a megállapítást, s arról adott számot, hogy népgazdaságunk fejlődése az eredeti célkitűzéseknél lényegesen gyorsabb. a nemzeti jövedelem termelésében és felhasználásában egy-két évvel korábban értük el az 1970-re tervezett színvonalat. az ipar növekedése megfelel az öt éves terv előirányzatának. az építőipar várakozásainkhoz képest lényegesen többet produkált. a mezőgazdasági termelés is meghaladja az eredeti elképzeléseket. ami különösen fontos: termelésünk az eddigieknél jobban igazodik a szükségletekhez. mindent összevetve, olyan gazdasági alapokkal rendelkezünk, amelyek lehetővé teszik a dinamikusabb fejlődést.

munkánk eredménye különösen külkereskedelmünk fejlődésében mutatkozik. az exportpiacokon növekszik a magyar áruk hírneve, erősödik versenyképessége. általában kedvezően változik mind a szocialista, mind a tőkés külkereskedelmi forgalmunk egyenlege. ez megfelel társadalmunk érdekeinek és a népgazdaság igényeinek. bizakodásra van ok, elbizakodottságra nincs. a kedvező helyzet alakulásában szerepet játszottak ideiglenesnek nevezhető tényezők is, mint a mezőgazdaságban az ideai kedvező növénytermesztési eredmények, valamint a kedvező külkereskedelmi áruk. most az a feladatunk, hogy ezt a javuló tendenciát tartósabbá tegyük és még jobban kamatoztassuk hazánk gazdasági erejének növelésére, népünk életszínvonalának javítására.

a kedvezőtlen jelenségek közül ki szeretnék térni az egy főre eső termelési érték alakulásának problémájára. nem kúszhatunk meg azzal, hogy az iparban 1969-ben nem emelkedett az egy főre jutó termelés; az iparban és az építőiparban a rendelkezésünkre álló eszközök kihasználásában nincs jelentősebb javulás; ma még nagy a rosszul gazdálkodó vállalatok száma. nem folytatom a sort. inkább nézzük meg ezeknek a jelenségeknek az eredetét.

/folyt.köv./

- 3 -

NA

parlament

BKK. 1. /biszku béla...3.folyt./e

a problémák egy csoportja független a gazdaságirányítás reformjától, sokkal korábbi eredetű, mint maga a reform. ilyen például a műszaki fejlesztés hiányossága, a munka gyenge szervezettsége, a munkafegyelem nem kielégítő állapota. az üzemek jelentős részében máig sem sikerült olyan termelési és társadalmi körülményeket teremteni, hogy a fegyelmezett és jól dolgozó munkások állandó és érezhető előnyben részesüljenek, viszont a fegyelmetlenek, a vándormadarak kifejezetten ráfizessenek.

a kedvezőtlen jelenségek egy másik csoportja újabb keletű. a beszámolóból is hallottuk, hogy az iparban lényegében nem növekedett az egy foglalkoztatottra jutó termelés. az ok kézenfekvő: az iparban a tervezettnél gyorsabb ütemben csökkentették a munkaidőt, aminek következtében 1968-1969-ben a teljes munkaidőnek mintegy 7-8 százaléka kiesett. az előírt követelményeket figyelmen kívül hagyva, sok üzemben nem pótolták a kieső munkaidőt a termelés korszerűsítésével, műszaki fejlesztéssel, a technológia tökéletesítésével, a termelékenység emelésével.

a rövidített munkaidő bevezetése helyes döntés nyomán született nagy vívmány, mely dolgozó népünk munkájának gyümölcse. bizonyos tanulságot azonban le kell szögeznünk.

a kongresszusi állásfoglalás, majd az állami rendelkezés világos volt. a rövidített, 44 órás munkahétre való átérés nem járhat a termelés, a termelékenység és a munkások bérének csökkenésével. és mi történt? a döntések első részét nem teljesítettük, a másodikat igen. kerekén meg kell mondani: a kettő együttes teljesítése munkásérdek, össz társadalmi érdek. az e téren tett engedmények ártottak és az életszínvonal növelése ellen hatnak. hibásan jártak el ott, ahol a feltételek biztosítása és megkövetelése nélkül csökkentették a munkaidőt. ezt a politikai, vezetési tapasztalat hasznosítása céljából mondom. 1968-1969-ben - társadalompolitikai megfontolásból - állami vonalon szabályozókat vezettünk be, hogy biztosítsuk a foglalkoztatottságot, s ne legyen munkanélküliség. 1970-re a munkaerőgazdálkodásban a kormány szigorításokat léptet életbe, hogy ösztönözze a termelés, a termelékenység alakulását, a jobb munkaerőgazdálkodást. remény van arra, hogy így lesz, de ezért mind a vezetőknek, mind a munkásoknak közösen dolgozni kell.
/folyt.köv./

- 4 -

NA

parlament

BKK. 1. /biszku béla...4.folyt./e

a problémák harmadik csoportjába azokat a jelenségeket sorolhatjuk, amelyeknek keletkezését, illetve hatását nehéz lett volna előre látni, illetve kiszámítani. ezek felismeréséhez bizonyos tapasztalatra, a gyakorlat próbájára volt szükség. ilyen például az a tapasztalat, hogy az ipar struktúrája csak fokozatosan, a vártnál nehezebben tud a bel- és a külföldi szükségletekhez idomulni. a gyakorlati tapasztalatok vezettek ahhoz, hogy ezt felismerjük, majd megfelelő intézkedéseket dolgozhassunk ki. ilyen előre nem látható hibák és negatívumok keletkezése ellen minden bizonnyal a jövőben sem leszünk teljesen biztosítva. viszont a tények, a tapasztalatok alaposabb és rendszeresebb tanulmányozásával, elemzésével a jövőben minimumra lehet csökkenteni az ilyen típusú hibákat. fontos tapasztalat az is, hogy a gazdasági munkában mégis mutatkozó hibák, káros jelenségek felismerését követően gyorsabban lehet és kell az ezek megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket megtenni az irányító szervek, illetve az üzemi vezetés részéről.

kedves elvtársak!

a kormánybeszámoló tájékoztatott arról, hogy a harmadik ötéves terv reálbér és reáljövedelem előirányzatát általában már túlteljesítjük, foglalkozott az életszínvonal emelésének jövő évi feladataival is. a jövő évben a központi bizottság kezdeményezésére a kormány intézkedéseket tervez a dolgozók egyes kategóriái életszínvonalának emelése céljából. a tervezett intézkedésekkel - lehetőségeinkhez mérten - segítséget kívánunk nyújtani néhány különösen nehezen élő rétegnek, köztük az alacsony jövedelmű nyugdíjasoknak, másrészt csökkenteni bizonyos aránytalanságokat egy-két olyan területen is, ahol feltűnő ellentmondás van a végzett munka kvalifikáltsága és a fizetés viszonylagos alacsonyága között. ezeket az intézkedéseket célszerű megfelelően értékelni. hiba volna ugyanakkor figyelmen kívül hagyni néhány egyéb problémát is, melyek a dolgozók jelenlegi életszínvonalával kapcsolatosak. ma már lakosságunk nagy többsége megérti, hogy az életszínvonal emelése nem szubjektív jóindulat függvénye; nem pusztán elhatározás dolga, hogy a párt vagy a kormány milyen döntéseket hoz erről.

/folyt.köv./

- 5 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...5.folyt./e

elosztani csak azt és annyit lehet, amit megtermelnek, aminek a megtermeléséhez megvannak a biztos feltételek. ezért az életszínvonal emelésének legfontosabb biztosítója a jó munka, a termelés és a termelékenység emelkedése. ezért helytelen az a jelenség, hogy az életviszonyok alakulásáról gyakran a termeléstől, a termelékenységtől elszakítva, azoktól függetlenül és elvonatkoztatva esik szó, régi igazság, hogy ez a felfogás egyoldalúsághoz, az osztályadalmi érdek és benne az életszínvonal hibás megítéléséhez vezet. akkor képviseljük a munkások, a dolgozók igazi érdekeit, ha csak olyan lépéseket határozunk el, amelyekhez megvan a gazdasági, a pénzügyi fedezet. a most javasolt intézkedések szerények, de mindenképpen reálisak és igazságosak.

engedjék meg, hogy az életszínvonal alakulásával kapcsolatban néhány egyéb észrevételt is tegyek. a beszámoló megemlítette, hogy az egy főre jutó reáljövedelem évi átlagban 5.6 százalékkal, az egy főre jutó reálbér 3,2 százalékkal növekedett. de ezek átlagszámítások. nem is kis számban vannak dolgozók, akiknek nem, vagy ennél kisebb arányban nőtt a jövedelmük. a dolgozók más csoportjánál viszont érezhetőbb a javulás. igaz van a beszámolóban abban is, hogy az egyes családok különféleképp érzékelik az életszínvonal alakulását. azok a családok, amelyeknek jövedelme 3 százalékkal növekedett, gyakran úgy vélik, hogy az életszínvonaluk stagnál. azok a családok pedig, amelyeknek nem emelkedett a jövedelmük, nem egyszer úgy érzik, hogy csökkent az életszínvonaluk. egész elosztási rendszerünket fejleszteni kell, hogy a jövedelem, a fizetés jobban függjön a munka társadalmi hasznosságától, értékétől.

a fogyasztói árak ebben az évben mintegy 1.5 százalékkal növekedtek, vagyis a tervezetthez képest kisebb volt az emelkedés. ez önmagában - figyelembe véve a jövedelmek alakulását - nem jelentős áremelkedés. viszont az is igaz, hogy a dolgozók nem átlagszámítások alapján élnek, és ruházkodnak. aszerint ítélik meg a dolgot, hogy mit tapasztalnak a fontos közszükségleti cikkek vásárlásánál. és el kell ismerni, hogy az utóbbi időben egyes fontos közfogyasztási cikkek ára nem 1.5 százalékkal, hanem nagyobb mértékben emelkedett. egyes ruházati cikkekénél a tervezett áremeléseket végrehajtották, a csökkentést viszont nem. csak helyeselni lehet, hogy az illetékes kormányzati szervek szigorításokat határoztak el az árak ellenőrzésére mind a termelési, mind a kereskedelmi szférában.
/folyt.köv./

- 6 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...6.folyt./e

az árak változása a szocialista gazdálkodás viszonyai között is természetes jelenség. sőt: következetesen törekedni kell az úgynevezett „értékarányos”, árak kialakítására. ez termelési, életszínvonal-politikai, osztályadalmi érdek. az illetékes állami szerveknek azonban a jövőben erősebben és határozottabban kell fellépniük az indokolatlan áremelések ellen! megfelelő gazdasági szankciókat kell alkalmazniuk a tisztességtelen jövedelmet szerző vállalatok vezetőivel szemben. szigorítani kell az állami ellenőrzést, a felelősségvonalat az árképzésben, a kereskedelemben. ezt várjuk el a minisztériumoktól, a népi ellenőrzéstől, a helyi tanácsoktól. az állami vállalatok nem tarthatnak igényt a dolgozók összességének megrövidítésével szerzett haszorra, mert ezzel végső soron saját dolgozóikat is megrövidítik. a párt és a kormány elítéli a jövedelemnek ilyen jellegű növelését.

az életszínvonnallal kapcsolatban végül még egy jelenséggel kívánok foglalkozni. a dolgozók gyakran és jogosan teszik szövé, hogy nemegyszer eltűnnek a kereskedelmi forgalomból az olcsóbb árucikkek. közgazdasági értelemben ez nem árdragítás. anyagi vonatkozásban mégis a dolgozókat sújtja.

miről is van szó? a dolgozók nálunk általában nem élnek rosszul. aki becsületesen dolgozik, szerényen, de tisztességesen megél. de még vannak kispénzű dolgozók, alacsony keresetű munkások, sokgyermekes családok, nyugdíjasok, akiknek megélhetési gondjaik vannak, akik az olcsó holmit is csak nehezen tudják megvenni. az ilyen embereknek minden fillér számít. ha a közeljövőben nem is tudjuk mindenkinek és jelentősen emelni a keresetét, gondjait csökkenthetjük az olcsóbb áruk választékának bővítésével. ennek feltételeit okvetlenül meg kell teremteni.

kedves elvtársak!

ezek után egy olyan kérdéssel kívánok foglalkozni, amely ugyan nincsen közvetlenül kapcsolatban időszerű feladatainkkal, de számottevően befolyásolja belpolitikai helyzetünk alakulását.
/folyt.köv./

- 7 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...7.folyt./e

megfigyelhettük, hogy az elmúlt hónapokban jelentősen megnőtt a dolgozók érdeklődése az ország gazdasági helyzete iránt. mind nagyobb rétegek foglalkoznak gazdasági, társadalmi, politikai kérdésekkel, kritikusabban vizsgálják a fogyatékokat és szigorúbban marasztalják el a felelőtlenséget. társadalmunkban a gazdasági élet irányításához, szervezéséhez nélkülözhetetlen szükség van a tömegek segítségére, tanácsaira, észrevételeire. meg kell szivlelni és hasznosítani kell azokat. még az olyan, esetleg hibás észrevételeket sem szabad figyelmen kívül hagyni, amelyek tájékoztatlanságból vagy türelmetlenségből fakadnak. kitartó, sokoldalú érveléssel, felvilágosító munkával magyaráznunk kell a tényleges helyzetet, hogy az mindenki számára világos legyen. a nyílt, őszinte beszéd, a helyzet objektív feltárása, az összefüggések megvilágítása eddig is mindig célravezető volt a dolgozókkal folytatott párbeszédben. többet és rendszerebben kell foglalkoznunk gazdasági életünk ismertetésével, s képviselőtársaimat is beleértve - politikával, felvilágosító szóval.

tisztelt képviselőtársaim!

a pénzügyminiszter elvtárs beszámolója a párt központi bizottságának legutóbbi ülésén hozott határozatokkal összhangban világította meg népgazdaságunk 1970. évi feladatait. a párt gazdaságpolitikai céljaiból és a népgazdaság jelenlegi helyzetéből adódó feladatunk, hogy a jövő évben tovább növeljük a termelést, szilárdítsuk a népgazdaság egyensúlyát, fokozzuk a gazdasági munka hatékonyságát és minden sikon segítsük elő a gazdaságban a kedvező folyamatok kibontakozását. mindez természetesen egyetlen, összefüggő és átfogó feladat. néhány tennivalót még külön is szeretnék kiemelni.

gazdasági munkánkban mindig figyelemmel kell lennünk az ipari termelés strukturájának átalakítására. sohasem szabad szem elől téveszteni a piaci szükségletekhez való igazodás jelentőségét. nagy gondot kell fordítanunk a helyes munkaerőgazdálkodásra, arra, hogy a jövedelmező és bővülő termelési ágazatokban elegendő és jól képzett munkaerő álljon rendelkezésre.
/folyt.köv./

- 8 -

parlament

bkk. 1. /biszku béla...8.folyt./e

végül én is hangsúlyozni kívánom, hogy a mezőgazdaságban a növénytermesztés magas színvonalának biztosítása mellett már 1970-ben meg kell kezdeni az állattenyésztésnek az eddigieknél erőteljesebb fejlesztését.

a gazdasági életünk különböző területein dolgozó vezetők a jövőben még fokozottabb felelősség hárul. elsőrendű kötelességük, hogy mindenütt érvényesítsék a párt és a kormány politikáját, határozatait. ne engedjék meg, hogy ettől bárkik, bárhol, bármilyen irányba eltérjenek. a döntésre megérlett kérdésekben pedig haladéktalanul hozzá kell látni a feladatok megoldásához.

megfelelő alapunk van annak feltételezésére, hogy egész társadalmunk mozgósításával, a munkások, falusi emberek, az értelmiségiek, egész dolgozó népünk támogatásával valóra váltjuk elképzeléseinket, s politikánk vonalát tartva, megerősítve és fejlesztve tovább erősödik népköztársaságunk.

tisztelt országgyűlés!

kedves elvtársak!

belső építőmunkánknak a nemzetközi viszonyok alakulása ad hátteret. alapvető külpolitikai törekvésünk, hogy - együtt a szovjetunióval s a szocialista közösség többi országával - biztosítsuk a szocialista építés békés feltételeit. a magyar népköztársaság kormányának külpolitikai tevékenységét az elviség, a szovjetunióhoz, a szocialista közösséghez fűződő szövetségi hűség, a nemzeti és internacionalista érdekek egyeztetésére, a realitások helyes felmérésére való törekvés jellemzi.

megkülönböztetett figyelmet szentelünk az európai biztonság ügyének. a történelmi előzmények közismertek.

európa népei mindmáig olyan viszonyok között élnek, amelyekben újabb konfliktusok lehetőségei lappanganak. a harminc európai kis- és nagy országot elválasztja társadalmi berendezésük különbözősége. de érdekeik okvetlenül megegyeznek abban, hogy békére és intézményes biztonságra van szükségük.
/folyt.köv./

- 9 -

parlament

bkk. 1. /biszku béla...9.folyt./e

a varsói szerződés országai erre a vitathatatlan közös érdekre építve kezdeményezték az összeurópai értekezlet összehívását. az a céljuk, hogy a kontinens országai - hadd idézzem a budapesti felhívást - „közösben találják meg azokat az utakat és módokat, amelyek elvezethetnének európai katonai csoportosulások szerinti megosztottságának felszámolásához és az európai államok és népek békés együttműködéséhez,„

a hét szocialista ország párt- és állami vezetőinek december 3-1 és 4-1 moszkvai értekezletén, a nézetek egységének jegyében született dokumentum összegezte a szocialista országok álláspontját az európai biztonsági értekezlet előkészítésével összefüggő politikai kérdésekben. megerősítettük a tanácskozással kapcsolatos további konkrét javaslatainkat és újabb lendületet adtunk az előkészületeknek, mert egységes véleményünk, hogy ezen az uton kívájnunk eljutni a kontinens közös érdekeit szolgáló kollektív biztonsági rendszerhez. a mi tanácskozásunkkal csaknem egyidőben összeült nato-csúcskonferencia azonban még mindig képtelen volt arra, hogy mindezen kérdésekben világos és egységes álláspontot alakítson ki. tagadhatatlan azonban, hogy a nato-államok egy részében felülkerekedőben van kontinensünk problémáinak reális megítélése. ezeknek a köröknek nézeteit nyugaton már nem lehet figyelmen kívül hagyni.

a szocialista országok - egyes nyugati ellenfeleink állításával szemben - nem óhajtják kisajátítani az európai biztonság ügyét. egy ilyen értekezletnek és a remélhető meg egyezésnek valamennyi résztvevő közös érdekein kell alapulnia. ennek megfelelően a december 3-4-1 moszkvai dokumentumba egyetlen kizáró kitétel nem került, amely bárkit is távol tartana a közös erőfeszítésektől. úgy gondoljuk, hogy egy ilyen értekezleten minden kormány javaslatát egyforma figyelemmel kell meghallgatni és mérlegelni.

/folyt.köv./

- 10 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...10.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

kontinensünk biztonsága szempontjából a német kérdés megnyugtató megoldásának van a legnagyobb jelentősége. két német állam létezik, s ezt az alapvető realitást a világ nyugati felén is tudomásul kell venni. a nato-országok még mindig nem ismerték el az államok közötti egyenjogúság szelvényében, a nemzetközi jog alapján is, hogy közép-európában létrejött és mind nagyobb szerepet játszik a német demokratikus köztársaság, az első német munkás-paraszt állam, a föld kilencedik legfejlettebb ipari országa. mi az ndk létét és további erősödését a békéért és a biztonságért vívott harcban változatlanul rendkívül fontos tényezőnek tekintjük. az ndk léte egyik alapvető biztosíték arra, hogy a törvényt nem ismétli meg önmagát; nem jöhet létre újra az első és második világháború kirobbanását megelőző helyzet Európában.

a hét szocialista ország vezetőinek december 3-4-1 moszkvai nyilatkozata az európai biztonsággal összefüggésben reményét fejezte ki, hogy nyugat-németországban tettékben is kifejezésre jut az európai realitások figyelembe vétele. mi jól tudjuk, hogy az új koalíció, az új kormány létrejöttével a hatalmi viszonyok még nem változtak meg a német szövetségi köztársaságban. az nszk változatlanul a német monopolitikai állama. úgy tűnik azonban, hogy a ma kormányon lévő vezetők - az nszk lakossága valódi érdekeinek megfelelően - talán hajlandók jobban figyelembe venni az Európában kialakult realitásokat. mi természetesen az új nyugatnémet kormányt is mindenekelőtt a tettei alapján ítéljük meg. ha brandt kancellár kormánya készséget mutat a szocialista országokhoz, köztük a magyarországhoz fűződő kapcsolatok megjavítására, s ennek gyakorlati cselekedetekkel adja tanujelét, a magunk részéről méltányolni fogjuk az ilyen törekvéseket.

külpolitikaiunkat mindenekelőtt szocializmust építő népünk, a magyar népköztársaság és a szocialista országok közös érdekei, a európai béke és biztonság érdekei határozzák meg.

/folyt.köv./

- 11 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...11.folyt./e

pártunk az európai biztonságot, akárcsak a világpolitika bármely más kérdését, osztályszempontból, a haladás és a béke érdekei szempontjából ítéli meg. csakis olyan politikát ismerünk el helyesnek, amely összhangban van a munkáosztály, a dolgozók, a szabadságukért küzdő népek ügyével.

a nemzetközi helyzetben jelenleg sikerrel biztató, pozitív erőfeszítések folynak, ugyanakkor egyes gyújtópontokon, különösen a délkelet-ázsiai és a közel-keleti helyzetben súlyos, általános veszélyek rejlenek. ezt akarja palástolni a nyugati propaganda, amikor arról bizonykodik, hogy ezek „helyi háborúk”, a szovjetunió és a szocialista országok álláspontja az, hogy a nemzetközi konfliktusokat politikai eszközökkel, tárgyalások útján kell rendezni, a háborus tüzfészket pedig fel kell számolni.

a magyar népköztársaság ezért ad meg minden tőle telhető támogatást a harcoló vietnami népnek. mélységes megrendüléssel és felháborodással értesültünk azokról a tömeggyilkosságokról, amelyeket amerikai csapatok követtek el vietnam több körzetében. ez is, mint az egész amerikai háborus pusztítás, még jobban megvilágítja az imperializmus embertelen arculatát. az agresszorok, a háborus bűnösök iránt minden becsületes ember az egész világon megvetést érez.

mélységesen elítéljük a megszállt arab országok részleges ellen elkövetett, ugynevezett kollektív megtorlásokat. ezek a súlyos büntetések még inkább megvilágítják az egyesült államok által támogatott izraeli hódító háború imperialista jellegét. ugyanakkor rámutatnak a közel-keleti probléma lényegére. mi ezt a kérdést is kezdettől fogva a nemzetközi osztályerők szempontjából ítéljük meg és támogatjuk az arab népek igazságos küzdelmét az imperialista agresszió ellen.

az általános nemzetközi helyzet szempontjából hasznosnak tartjuk, hogy megbeszélések kezdődtek a szovjetunió és az egyesült államok képviselői között a stratégiai fegyverkezés korlátozásáról. a kormányok asztalán fekszik az ugyancsak tárgyalásokra és megegyezésre felszólító budapesti felhívás. reményeket táplál az a tény, hogy pekingben szovjet-kínai tárgyalások folynak.

/folyt.köv./

- 12 -

13.10

parlament

bkk. 1. /biszku béla...12.folyt./e

mind az azt mutatja, hogy a szovjetunió és szövetségesi jóakarata, békés kezdeményezésekkel mennek az új esztendő elé. mi magyarok is azon leszünk, hogy 1970 a tárgyalások, a nemzetközi viszonyok fokozatos normalizálásának esztendeje legyen.

meggyőződésünk szerint ma a világ sorsának alakulására a szocializmus, a nemzetközi munkásmozgalom, a felszabadulásukért küzdő népek törekvései gyakorolják a legnagyobb befolyást.

a hetvenöt kommunista- és munkáspárt moszkvai nagy tanácskozása igen jelentékeny hatást gyakorolt a kommunista és munkáspártok fejlődésére, hatással van és lesz a nemzetközi helyzet alakulására.

ha összehasonlítjuk a jelenlegi nemzetközi helyzetet a néhány év előttivel - a jövőt illetően bizakodók lehetünk. nincs szándékomban eltulozni a kedvező irányú változás mértékét, de összefüggésében nézve a jelenségeket - a kommunista- és munkáspártokban erősödő egységtörekvéseket, a szocialista országok kapcsolatainak fejlődését, a nemzetközi munkásmozgalom általános tömegharcát a különböző országok monopóliók és körei ellen, az antiimperialista erőik szívós küzdelmét - a tendencia kedvező.

az eredmények a jövőben sem születnek maguktól, de harcuk következtében tovább erősödik és szélesedik azoknak a táborok, akik az antiimperialista egységfrontban sikraszállnak a népek jogaiért, a szocializmusért, a haladásért, a békéért.

tisztelt országgyűlés!

mind belső viszonyaink, mind pedig nemzetközi tevékenységünk áttekintése nyomán arra a következtetésre juthatunk, hogy a magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkáspárt kormány politikája összhangban van hazánk és népünk nemzeti és nemzetközi érdekeivel, a szocialista építőmunka időszerű feladataival.

/folyt.köv./

- 13 -

NA

parlament

bkk. 1. /biszku béla...13.folyt./e

politikai életünk és munkánk bevált hagyománya, hogy mindig az elért eredményekből és a munkánk hiányosságaiból eredő tapasztalatok egybevetése alapján jelöljük meg feladatainkat. ezt a hagyományt követjük ezen az országgyűlésen is. úgy vélem, ez biztosítéka annak, hogy a megvitatott feladatok eredményesen szolgálják majd céljainkat.

elvtársak!

már csak rövid hetek választanak el bennünket az új esztendőktől. 1970-ben ünnepeljük hazánk felszabadításának negyedszázados évfordulóját. huszonöt év nem nagy idő a történelem órájának számlapján. éppen ezért, dolgozó népünket méltán tölti el büszkeséggel az a tudat, hogy a huszonöt év alatt egy lerombolt, burzsoá országból virágzó, szocializmust építő országot teremtettünk.

munkásosztályunk, parasztságunk, egész dolgozó népünk millióinak egybehangzó elhatározása, hogy a negyedszázados jubileum évét, az ünnepi számvetés elvégzésén felül, újabb munkasikerekkel tegyük emlékezetessé. a dolgozók, a szocialista brigádok sokasága máris részt kér a felszabadulási évforduló tiszteletére kibontakozó munkaversenyből. egymást követik a kezdeményezések, a vállalatok, mindezt örömmel üdvözljük. biztosra vesszük, hogy a január elsején kezdődő jubileumi esztendő sok-sok új eredménnyel, munkasikerrel gazdagítja majd szocialista hazánkat, elősegíti nagyszabású, építő feladataink megoldását, új értékekkel járul hozzá népünk jólétéhez és boldogulásához.

a magyar szocialista munkáspárt realisan és célravezetőnek ítéli meg a kormány előterjesztését, a költségvetési tervet. társadalmunk minden bizonnyal támogatja azokat az erőfeszítéseket, amelyek e terveknek megvalósítását szolgálják. ezért abban a meggyőződésben ajánlom a tisztelt országgyűlésnek elfogadásra a kormány előterjesztését és a költségvetést, hogy 1970 a népgazdaság sikeres továbbépítésének, szocialista építőmunkánk általános haladásának és feltehetően egy biztatóbb nemzetközi helyzet kibontakozásának éve lesz.

mti/

parlament

bkk. 2. timár -beszéd

il zs

1969. december 11.

rendelkezésre bocsátjuk timár mátyás beszédét, amely az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el. embargó feloldásig!!

x x x

tisztelt országgyűlés!

magyarország gazdasága két éve működik új irányítási rendszerben. bizonyos mértékben ide lehet számítani tulajdonképpen 1967-et, a reformra való felkészülés évét is, amikor az új szabályozók már általában ismertek voltak, s erősen hatottak a gazdálkodásra. az eltelt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az új rend keretei között egyensúlyi helyzetünk javult, amit jelez a külkereskedelmi és fizetési mérleg alakulása mind a szocialista, mind tőkés viszonylatban. a nemzeti jövedelem fejlődés útjára 1968-ban 5 százalék, 69-ben várhatóan kb. 5-6 százalék. egy ilyen nagyszabású reformnál, mely kiterjed az iparra, a mezőgazdaságra, a kereskedelemre, a gazdasági élet valamennyi területére, mindez jó eredménynek tekinthető. javult a munka tervszerűsége is. nyugodtan állíthatjuk, hogy az intenzív szocialista gazdálkodás keretei között irányítási rendszerünk megfelelő biztosítékot tartalmaz gazdaságpolitikánk, terveink érvényesítésére.

az 1969-es, most végződő év is számos eredményt mutat. tovább szilárdult külkereskedelmi helyzetünk, racionálisabbá vált a készletgazdálkodás, erőteljes törekvés tapasztalható vállalatainknál kedvezőbb gyártmánystruktúra kialakítására, gondosabban mérlegelik befektetésre kerülő pénzeszközök hova-fordítását.

/folyt.köv./

- 15 -

M

t

bkk. 2./ timár ... 1. folyt./ 16

jó eredmények mutatkoztak a mezőgazdaság területén a növénytermesztésben. a hatékonyság javulását mutatja, hogy 1969-ben a végső felhasználás / a fogyasztás, beruházás, export / növekedése nagyobb volt, mint a termelés és az import együttes emelkedése, mivel a termelési felhasználás viszonylag mérsékelten nőtt és csökkent a készletfelhalmozás aránya.

gazdálkodásunk ugyanakkor nem problémamentes. nem alakult kielégítően a termelékenység az iparban, problémák mutatkoztak a jövedelmek eloszlása és néhány ellátási kérdés vonatkozásában. változatlanul feszültség van a beruházási piacon, ahol sokkal több az igény, és tegyük hozzá a forrás is, mint a rendelkezésre álló kapacitás.

timár mátyás ezután a gazdaság - fő területeinek néhány kérdéséről szólt.

hangsúlyozta: az ipar területén egyik legfontosabb problémánk a termelékenység nem megfelelő alakulása. az egy főre jutó termelés növekedése az iparban nem kielégítő. jobb- és az előző évek tendenciáinak megfelel - az egy munkára eső termelés kb. 5 százalékos emelkedése.

a szabályozó rendszer kialakításánál ismeretes volt, hogy vállalatoknál jelentős a belső létszámtartalék. az új szabályozókat úgy kellett kialakítani, hogy azok érvényesítése ne eredményezzen nagymértékű elbocsájtást. a biztonságra törekvés azonban azt eredményezte, hogy a felesleges munkaerő fokozatos átcsoportosítása helyett az átlagber szinten tartása érdekében nagyméretű, jórészt fiktív munkaerőkereslet lépett fel és a vállalatokon belüli munkaerőtartalékok tovább növekedtek. a reformmal egyidőben megkezdett munkaidő-csökkentés, ami alapjában véve helyes és pozitív intézkedés, ezt a problémát bizonyos mértékben még fokozta. azokról a területekről, ahol 1968-ban még nem csökkent a munkaidő, vándorlás indult meg azon vállalatok felé, amelyek csökkentett munkaidővel, szabad szombattal dolgoztak. ez a munkafegyelemre nem hatott kedvezően. úgy véltük azonban, hogy a megkezdett akciót az iparban és az építőiparban most már tovább kell folytatni, és e területeken 1969-ben lényegében megvalósítottuk a csökkentett munkaidőre való átállást.

/folyt.köv./

NA

bkk. 2./ timár 2. folyt./

remélhető, hogy a következő évben a munkaerő indokolatlan vándorlása lényegesen csökken. a termelékenység növelése, a munkafegyelem erősítése tekintetében vállalati vezetők, párt- és társadalmi szerveink sem léptek fel kellő súllyal.

az 1970-re módosított szabályozók az eddiginél nagyobb mértékben teszik lehetővé a jól dolgozó vállalatoknál az átlagbérek emelését. kívánatos, hogy ez elsősorban a törzsgárdáknál történjen és minden illetékes szervnek éberem kell ügyelnie, hogy ez a gyakorlatban érvényesüljön. az átlagbérnöveléssel járó terhek az új szabályozás folytán bizonyos mértékben csökkennek, ugyanakkor a létszámnövelés többé fog kerülni a vállalatoknak az eddiginél. reméljük, hogy az új szabályozás, a megfelelő vezetés, a megfelelő párt- és szakszervezeti munka elősegíti, hogy a jövő évben e téren már megmutatkozzanak az eredmények. nyilvánvaló azonban, az is, hogy az élő munka súlyát a tervezésben és a kalkulációban a további években növelni kell, hogy ezáltal is ösztönözzünk a munkaerővel való takarékosabb gazdálkodásra, és inkább a gépesítés növelésére sarkalljuk a vállalatokat.

célkitűzéseinknek megfelelően kell élni azzal az új szabályozással, mely a kategóriákat megszüntette a nyerségreszesedésnél. biztosítani kell, hogy az új keretek között a nagyobb felelősség nagyobb javadalmazással is járjon. elejét kell venni annak, hogy a teljesítményektől függetlenül egyenlősdí felé tolódjon el a nyereselosztás.

gondoskodni kell arról is, hogy a jelenlegi vállalati szervezeten belül jobban érvényesüljenek a gazdaságirányítási rendszer szabályozói. megfelelő hatáskört szükséges biztosítani az önálló gyáregységeknek, telephelyeknek, és a minisztériumoknak ezt az eddiginél jobban kell ellenőrizniük. az indokolatlanul nagy egységeket önálló vállalatokra kell bontani. az ilyen irányú munkát a minisztériumok és az összes érdekelt szervek nagy körültekintéssel, az eddiginél aktívabban készítsék elő és hajtsák végre.

az iparban az elmúlt évben kedvező kezdeti jelei mutatkoztak a gazdaságosabb gyártmánystruktúrára való törekvésnek. e tendencia érvényesülését minden rendelkezésre álló eszközzel továbbra is elő kell mozdítani.

/folyt.köv./

NA

parlament

bkk. 2./ timár ... 3. folyt./ 11

a mezőgazdaságban - a kedvező növénytermesztési eredmények mellett - nem kielégítőek az állattenyésztés eredményei. sertésállományunk az elmúlt évben - jórészt a ciklikus fejlődés miatt - 17 százalékkal, szarvasmarha állományunk 4 százalékkal csökkent. szarvasmarhatenyésztés problémái a nem megfelelő jövedelmezőséggel, a paraszti életforma változásával függnek össze.

a kormány az állattenyésztés kérdéseivel a közelmúltban foglalkozott és az ágazatot átfogó fejlesztési program megvalósítására hozott határozatokat. emelte a vágóállatok, elsősorban a szarvasmarha, felvásárlási árát, egyidejűleg növelte a fehérjetakarmányok árát is. módosításokat eszközölt a be-ruházások támogatási rendszerében. a hozott intézkedések a hus fogyasztói árát nem érintik. az erőteljesen növekvő husfogyasztás, mely a jövő évben - a számítások szerint hazánkban meghaladja a fejenkénti 54 kg-ot, sertés- és húsból egyelőre importot tesz szükségessé. elvárjuk, hogy a hozott intézkedések termelőszövetkezeteinkben, a háztáji gazdaságokban, állami gazdaságainknál javítsák a munkát és nem hosszú időn belül biztosítsák a növekvő igények hazai termelésből való ellátását, valamint a szarvasmarha-exportunk növelését.

tisztelt országgyűlés!

a lakosság reáljövedelme az elmúlt évben 5-6 százalékkal nőtt. a reálbérek 3-4 százalékkal emelkedtek. e pozitív jelenség mellett a jövedelmek alakulásában aránytalanságok állnak fenn és az elmúlt években újabb aránytalanságok is keletkeztek. az 50-es években kialakult bérrendszer még ma is magánviseli az egyenlőségi jeleket. még ma sem kellő mértékben érvényesül differenciálás a végzett munka és a felelősség szerint. ezeket az aránytalanságokat egyik évről a másikra megszüntetni nem lehet. egyfelől folyamatosan emelnünk kell a legelmaradottabb kategóriák bérét, másfelől gondosodni kell a differenciálás fokozottabb érvényesüléséről. ez irányító szerveinktől, a vállalati vezetőkől, a bérezéssel foglalkozó szervektől jobb munkát követel. egyes rétegek életszínvonalának emelése mellett a bérrányok javítását szolgálják azok az intézkedések is, amelyek együttes kihatása mintegy 2 milliárd forint.

/folyt.köv./

- 18 -

NA

parlament

bkk. 2./ timár ... 4. folyt./ 11

ennek kb. a fele a nyugdíjak kiegészítése céljából kerül felhasználásra. tudjuk, hogy a legalacsonyabb nyugdíjjal rendelkező rétegnél ezzel csak szerény lépést tettünk előre. úgy véljük azonban, ha a termelékenység frontján előbbre haladunk, néhány éven belül újabb lépést tehetünk.

más fajta aránytalanságok mutatkoznak a termelőszövetkezeti tagság jövedelmében. a tsz-ek zömében a keresetek általában megfelelően alakulnak. a gyenge szövetkezetekben alacsony a jövedelem, nagy figyelmet kell szentelniük az illetékes állami szerveknek a helyenkénti túlzottan magas keresetek megfelelő szabályozására úgy, hogy ez ne hátráltassa a jobb munkára való ösztönzést.

aránytalanságok mutatkoznak a magánszektor és a szabadfoglalkozásuk egyes csoportjainál is. a magánszektor zöme nem nagykeresetűekből áll. nem kevés azonban az indokolatlanul kiugró jövedelem. pénzügyi apparátusunknak nagy figyelmet kell fordítania ezeknek az aránytalanságoknak a kiküszöbölésére, mivel egyes indokolatlanul magas jövedelmek ellentétesek rendszerünk politikájával és alkalmasak helytelen általánosítások levonására.

népgazdasági tervünk 4,5 - 5,5 százalékos reáljövedelem növelést irányzott elő. a lakosság fogyasztása változatlan áron kb. 6 százalékkal nő.

kiemelt jelentőségű feladatnak tekintjük 1970-ben és a további években is a lakosság árúellátásának állandó javítását. belkereskedelmi szerveinknek, vállalatainknak az elmúlt évnél gondosabban, idejében kell feladniuk rendeléseiket az iparnak. az irányítási és a szabályozási rendszer eszközeivel biztosítani kell, hogy a magyar ipar további erőfeszítéseket tegyen a legfontosabb piac - alakosság - ellátásának javítása érdekében. ezzel összhangban növeljük a fogyasztási cikkek importját is. 1970-ben az össz fogyasztási árualapnak mintegy 16 százaléka import árualap. erősíteni akarjuk ipari és kereskedelmi vállalataink, valamint az importárúk versenyét a belföldi piac jobb ellátása érdekében.

/folyt.köv./

- 19 -

NA

bkk. 2./ timár ... 5. folyt./ il

árhatóságainknak javítaniok kell a szabályozásokat és az ellenőrző munkát mind az ipar, mind akereskedelem területén. a szabad árak köre nálunk a fogyasztási javaknak kb. egyharmadára terjed ki. a cél az, hogy a piaci hatások, a kereslet és a kínálat alakulása ösztönzőleg hasson az árakon keresztül is a termelésre, előmozdítsa a szükségletek jobb kielégítését. bizonyos ármozgás tehát e területen hasznos és szükséges. ugyanakkor megengedhetetlen a monopóliumhelyzettel való visszaélés, az ár-felhajtás, a nyereség feltornászása spekulációs áremelésekkel. a piac hatása bizonyos áremelkedéseket indokoltá tehet. ennek mértéke azonban a fogyasztási árualap egészének vonatkozásában 1970-ben nem haladhatja meg a másfél százalékot.

a kormány nemrég hozott határozatot a szolgáltatások fejlesztésére. elsősorban a lakáskarbantartás, a textiltisztítás, a háztartási gépek javítása és a gépkocsi-javítás terén akarjuk bővíteni a kapacitásokat, emelnie szolgáltatások színvonalát. e cél elérése érdekében hitel-, adó- és egyéb kedvezményeket biztosítottunk az ellátásban érdekelt szolgáltatók részére.

a tapasztalat azt mutatja, hogy mind a központi nagy beruházásoknál, mind a vállalati forrásból történő beruházásnál, a célok és a hatékonyság mérlegelése alaposabb, mint a reform bevezetése előtti időszakban. mégis, - amint a bevezetőben már említettem - továbbra is feszültség áll fenn a beruházási javak piacán. az igények rendkívül nagyok. a vállalatoknál, szervezeteknél, tanácsoknál rendelkezésre álló források meghaladják a lehetőségeket.

az fő feladat itt az építőanyagipar és az építőipari kapacitások fejlesztése. e tekintetben számos új beruházást határoztunk el. ilyenek: a dunai cement művek 4. sz. vonala, az új beremendi cementgyár, az orosházi síkúveggyár, az azbesztcement termékek gyártásának bővítése, a szolnoki épületelemgyár, a szentendrei betonárú és csőgyár, valamint a házgyári hálózat kiépítése. a falazóanyag-gyártó kapacitások bővítését költségvetési juttatással és kedvezményes hitellel segítjük elő. ugyanakkor gépiparunknak is fokozott figyelmet kell szentelnie a beruházási piac géspszükségleteire. erőteljesen növelni kívánjuk a szocialista országokból történő gépbehozatalt. ennek érdekében a kormány illetékes szerve számos határozatot hozott.

/folyt.köv./

M

bkk. 2./ timár ... 6. folyt./ il

az építési kapacitások növelése, a fokozott gépeltetés mellett is szükség van azonban arra, hogy a beruházási keresletet megfelelő keretek között tartsuk. ezért szigorítani kell a beruházások finanszírozási szabályait. számos esetben folyik beruházási tevékenység nem elég hatékonysággal dolgozó vállalatoknál is. a hitelezési automatizmusok egyes vonatkozásokban nem eléggé szabályozottak. a beruházási javak piacának egyensúlya csakis az összes előző kérdéseket felölelő intézkedések útján teremthető meg, s így sem egy éven belül. bizonyos javulást azonban már 1970- folyamán el kell érni. ez előfeltétele a lakásépítés fokozásának is.

nemzetközi gazdasági kapcsolataink kielégítően alakulnak. a külkereskedelmi szabályozások, amelyek termelő vállalatainkat közelebb hozták a piachoz, általában beváltak. az érdekeltségi rendszer előmozdította, hogy kedvezőbb árakat érjünk el a multbelinél a világpiacon. bizonyos mértékben kedvezett számunkra a tőkés piaci konjunktúra alakulása is. export- és importtevékenységünk egyaránt erőteljesen növekedett, mondhatni minden viszonylatban. külkereskedelmünkben változatlanul a szocialista országokkal való kapcsolatok dominálnak. forgalmunk egyharmadát a szovjetunióval bonyolítjuk. a szocialista gazdaságok közötti együttműködés további erősítését szolgálják azok az elgondolások, amelyek integrációs javaslatok néven váltak ismertté. ezek megvalósítása érdekében a kgt szerveiben és a létrehozott nemzetközi bizottságokban folyik a munka. úgy véljük, hogy az elfogadott elvek valóra váltása alkalmas arra, hogy valamennyi érdekelt szocialista ország gazdasági fejlődését meggyorsítsa.

változatlanul bővíteni kívánjuk kapcsolatainkat a fejlett tőkés országokkal és a fejlődő országokkal is. a külkereskedelmi forgalom számainak növekedése mellett örvendetesen nő az együttműködés, a kooperáció is a termelői szférában. az eredmények azonban még csak kezdetinek tekinthetők. a fejlődő országok közül legfontosabb partnereink india, az egyesült arab köztársaság, irán, brazilia. a fejlődő országokkal azonban teljes külkereskedelmi forgalmunknak alig 6 százaléka bonyolódik. ez igen alacsony szám, a lehetőségek ennél lényegesen nagyobbak, - ezt mutatta indiában és iránban tett utunk is a közelmúltban - s a lehetőségeket termelő és külkereskedelmi vállalataink együttes erőfeszítése kell, hogy realizálja.

/folyt.köv./

M

parlament

bkk. 2./ timár ... 7. folyt./ 11

tisztelt országgyűlés!

azelőttünk fekvő állami költségvetést az illetékes szervek alaposan megvizsgálták. a költségvetést a kormány elfogadásra javasolja. meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy a költségvetés sok éve fennálló és tulajdonképpen nem csökkenő hiánya gazdasági munkánk gyengeségeire is utal. ha valaki végigtekint a kiadások tételein, láthatja, hogy milyen széles a különböző támogatások, dotációk listája. ez arra mutat, hogy gazdaságunk hatékonyságának növelése érdekében minden szinten még igen sok a tennivaló. fő feladatunk tulajdonképpen: a harc a gyenge hatékonyságú munkával szemben. ilyen ugyszólván minden területen található.

a gazdaságirányítás új rendje nemcsak szabályozó, hanem mérő, ellenőrző funkciót is betölt. ha valahol a nyereség nem megfelelően alakul, nem elsősorban a szabályozásokban kell keresni a hibát, hanem látni kell, hogy az új rendszer fokozottabban feltárta azokat a gyengeségeket, amelyek gazdaságunk különböző területein azelőtt is fent álltak, csak rejtve maradtak a diszkrétebb ár, pénzügyi és más szabályok takarója mögött.

számítunk arra, hogy gazdasági vezetőink legnagyobb része látja az új rendszer adta lehetőségeket. igazgatóinktól azt várjuk: éljenek bátran ezekkel a lehetőségekkel, kezdeményezzenek bátran, egyesítsék munkájukban a széleskörű közgazdasági szemléletet, gazdaságpolitikánk célkitűzéseinek megvalósítását a vállalat érdekeivel, a vállalati kollektívák céltudatos irányításával. a gazdaság egy-egy területét irányító minisztériumoktól és főhatóságoktól, az államapparátustól azt várjuk, hogy az új körülmények között általában nem a direkt beavatkozás eszközeivel, hanem megbízható és pontos állandó információk szerzésével, szabályozók állandó figyelemmel kísérésével, jövőbe tekintő fejlesztési politika kialakításával, a nemzetközi kapcsolatok erősítésével, megfelelő ellenőrzéssel biztosítsák a problémák megoldását, az előttünk álló feladatok végrehajtását.

a reform indulása után egyik-másik minisztérium munkájában bizonytalanság érződött. a régi munkastilusról az újra való átállítás nem egy esetben passzivitást eredményezett.
/folyt.köv./

parlament

bkk. 2./ timár 8. folyt./ 11

nemléptek fel a rendelkezések időben való feladása érdekében - az információk sem voltak elégségesek, - nem észlelték idejében egyes termékgazdálkodási hiányosságokat, nem tettek javaslatot idejében egyes szabályozók módosítására. a kezdeti bizonytalanság után az utóbbi hónapok azt mutatják, hogy irányító szerveink egyre inkább felismerik feladataikat az új körülmények között. tennivaló azonban így is sok van más.

tisztelt országgyűlés!

a kormány illetékes szervei már meglehetősen hosszú idő óta dolgoznak a negyedik ötéves terv- koncepció és az ennek megvalósítását szolgáló szabályozási rendszer kialakításán. az elképzelések nagy vonalakban kialakultak és a jövő év során végleges formát öltének. nagy gondot fordítunk e munkában arra, hogy folytassuk mindazt, ami az eddigi gyakorlatban jó volt és ugyanakkor változtassunk azon, ami nem állta ki az idő próbáját, akár fejlesztési elképzelésekről, akár szabályozásokról van szó. az 1970-es év a negyedik ötéves tervet megelőző év. úgy gondolom, hogy az 1970-es népgazdasági terv és a benyújtott költségvetés a lehetőségek adta keretek között jól szolgálja a negyedik ötéves tervünkre való átmenetet.

javasolom, hogy a költségvetést a tisztelt országgyűlés fogadja el./mti/

..

MA

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások biszku béla és timár mátyás beszédére:

biszku béla beszédének 5. folytatása első sorában a szöveg helyesen: ...elosztani csak azt és csak annyit lehet, amit...

biszku béla beszédében két 12. folytatás volt, kérjük a 12-es oldalszámot 11.folytatásra javítani.

timár mátyás beszéde 2. bekezdésének első sora helyesen így kezdődik:

az 1969-es , most végződő év is...

a 2. folytatás 2. bekezdésének /az 1970-re.../ harmadik sorában kivonatos helyett k i v á n a t o s irandó!

a 8. folytatás 1. bekezdésének utolsó sora helyesen:

...azonban itt is sok van még.

/mt1/

- 24 -

M

parlament

bkk. 3. folytatta tanácskozását az országgyűlés

t hi-si-tf-pr-jf-/gg/zs/11 bs

1969. december 11.

csütörtökön délelőtt az országgyűlés folytatta az 1970. évi állami költségvetésről szóló vitáját.

részt vett az ülésen losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, focs jeno, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, biszku béla, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, nyers rezső, a politikai bizottság tagjai, továbbá a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője foglalt helyet.

az ülést kállai gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd elsőnek biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szólalt fel.

..-

/folyt. köv/

-25-

parlament

bkk. 3./ folytatta ... 1. folyt./ 1l

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a biszku beszédre:

a 2. bekezdés alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen: ... problémáinkat , tennivalóinkat a párt...

az 1. folytatás 6. sorában a szöveg helyesen: ... részvétele, támogatása...

az 1. folytatás 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen: ...csakis ezen az alapon és uton...

a 2. folytatás 12. sorában a szöveg helyesen: ...várakozásainkhoz képest - természetesen az ismert gondokkal együtt - lényegesen...

a 3. folytatás 1. bekezdésének utolsó előtti sorában a ,,fegyelmetlenk,, szót kérjük ,,fegyelmezetlenek,,-re javítani, és e bekezdés végére bevenni a következő mondatot: nem arról van szó, hogy ne vegyék fel őket, hanem arról: ne jussanak előnyösebb helyzetbe, dolgoztassák meg őket.

a 3. folytatás 4. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: ... nem járhat - szólt ez az állásfoglalás - a termelés,

a 4. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 5. sorában a szöveg helyesen: ... jelenlegi életviszonyaival és életszínvonalával...

az 5. folytatás 1. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ... több mint 5 százalékkal, az egy főre jutó re-

álbér több mint 3 százalékkal növekedett.
/folyt.köv./

- 26 -

t / 13³⁰

parlament

bkk. 3. /folytatta...2.folyt./e

az 5. folytatás 1. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen: ...más csoportjánál - s erről nem szoktak szólni - viszont érezhetőbb...

az 5. folytatás 1. bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen: ...fejleszteni kell - ez a gazdaságirányítási rendszerünk egyik fontos célja -, hogy a jövedelem...

a 6. folytatás 2. bekezdésének első mondata helyesen így hangzik: az életszínvonalal kapcsolatban végül még egy jelenséggel kívánok foglalkozni, azzal, hogy nemegyszer eltűnnek a kereskedelmi forgalomból az olcsóbb árucikkek.

a 6. folytatás 3. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: ...meg kell teremteni és csak helyeselni lehet az ilyen irányu intézkedéseket.

a 7. folytatás 19. sorában a szöveg helyesen: ...felvilágosító szóval és a hibák kijavításával.

a 8. folytatás utolsó bekezdésének harmadik sora végén a ,,berendezésük,, szó helyesen berendezkedésük.

a 9. folytatás második bekezdésének harmadik sorában a ,,dokumentum,, szó helyett okmány irandó.

ugyanebben a bekezdésben a 7. sor helyesen így kezdődik: ...javaslatainkat és - úgy gondoljuk - ujjabb...

a 3. bekezdés 5. sorának végén a szöveg helyesen ez lesz: ...december 3-4.-i moszkvai értékeztettről szó-ló közleménybe egyetlen...

a 10. folytatás 2. bekezdésének 4. sorában a következő mondat beszúrandó: ...kell venni. erről már több-ször szó volt az országgyűlés fa-lai között. a nato országok...

a 3. bekezdés első sorának végén a szöveg helyesen ez lesz: ...ország vezetőinek említett moszkvai nyilatkozata...

/folyt.köv./

- 27 -

13.17/1u

35

parlament

bkk.3. /folytatta...3. folyt./e

a 11. folytatás második bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen ez lesz: Tértesülünk azokról a...

Tértesülünk és

az utolsó bekezdés utolsó két sora helyesen ez lesz: reményeket táplál az a tény, hogy pekingben szovjet-kínai tárgyalások folynak.

a 12. folytatás harmadik bekezdésének 3. sora végén a „változás,” szó helyett: felszabaddulásán a k irandó.

a 4. bekezdés utolsóelötti sorának végén a „jólétéhez,” szó helyett jólétének emeléséhez irandó.

biszu béla beszédének embargóját feloldjuk!

biszu béla nagy tapssal fogadott beszéde után az elnök horváth istvánnak adta meg a szót.

horváth istván gyárigazgató /budapest. 36. vk./ egyebek között rámutatott: a gazdasági reform eredményei mindenki számára bebizonyították, hogy jó uton haladunk. megindult s mind jobban felgyorsult iparunk szükséges átrendeződése. sikeresen felszámoltunk számos ellentmondást s kidolgoztuk azokat az intézkedéseket, amelyek feloldják a fejlődés hozta feszültségeket. így a gazdasági reform még teljesebb kibontakoztatása megkövetel bizonyos változtatásokat a termelőmunka hatékonyságának javítása, illetve a racionálisabb létszámgazdálkodás érdekében. a munkaerő megfelelő átcsoportosítására természetesen szükség van, hiszen fennáll annak a veszélye, hogy „elnéptelenednek,” bizonyos iparágak, s kihasználatlanul maradnak nagyértékű termelőeszközök. ez a veszély fenyegeti a könnyűipart is. ebben az iparágban a korábbi évek átlag 8 százalékos termelésnövekedése 1969-ben 3 százalékra mérséklődött, sőt a textilruházati ipar nagy részében a termelés még az 1968. évi szintet sem éri el. a termelés növekedésének egyik leglényegesebb akadálya a munkaerőhiány. /folyt.köv./

- 28 -

13.22/ju

13.35

parlament

bkk. 3. /folytatta ...4. folyt./ il

de közrejátsszik az is, hogy az iparág gépeinek jelentős része elavult, alacsony az automatizáltsági fok. a gépi berendezések gyorsütemű korszerűsítésével jelentős munkaerő megtakarítást lehetne elérni, mert a jelenlegi termelést 40-50 százalékkal kevesebb dolgozóval is el lehetne érni. a modern, automatizált géppark kiépítése az árak bizonyos foku csökkentését is lehetővé tenné.

a képviselő kérte az illetékeseket, hogy biztosítsanak olyan gazdasági feltételeket a textiliparnak, amely lehetővé teszi az iparág égetően időszerű korszerűsítését.

az 1970. évi állami költségvetést elfogadta.

pap jános

/veszprém 1. vk./, a veszprém megyei pártbizottság első titkára elmondotta, hogy a megyében a tervidőszak ipari-termelő jellegű beruházásai megvalósultak. elég jelentős azonban a lemaradás az egészségügyi, a szociális és a kulturális létesítményeknél. elhúzódik például az ajkai kórház építése, s a megyeközpont új rendelőintézetét és a vradóállomást sem sikerült időben felépíteni.

a tervidőszakra előirányzott 10,5 milliárd forintos beruházásból a jelek szerint csak 7 milliárd forint valósulhat meg, főként az építési kapacitáshiány miatt. a képviselő kérte az építés i és városfejlesztési minisztert, tegye lehetővé a fontos közép-dunántúli ipari központokban, a balaton üdülővidéken munkát vállaló megyei építőipari vállalat műszaki-, technikai fejlesztését. erre - a képviselő szerint - mindenképpen szükség van, mert ellenkező esetben az átadások időpontja még jobban kitolódik.

a balaton-vidék fejlesztésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a somogy, illetve a veszprém megyei tanácsok a tópart jó gazdái. örvendetes, hogy az elmúlt években 2000 hellyel bővült a szállodai kapacitás. a korszerű hotelek tovább öregbitik a balatoni vendéglátás hírnevét. a tóparton tovább folytatják a szállodaépítési programot. a képviselő szerint azonban minden fáradozás kevés lehet, ha a szállodai kapacitás bővítésével nem tart lépést a kulturális létesítmények építése.

a képviselő ezután a papirgyártás és a nyomdafejlesztés összefüggéseivel foglalkozott. hangsúlyozta, hogy nagy szükség van a nyomdai kapacitás bővítésére, az üzemek korszerűsítésére ezen a téren még sok a tennivaló. /folyt.köv./

- 29 -

13.27/ju

13.45

parlament

bkk. 3. /folytatta...5.folyt./ 11

Kelemen Sándor,

bács megye 18. számú vk. szakszövetke-
zeti elnök megnyugvással vette tudomásul, hogy a jövőre a me-
zőgazdasági termelőszövetkezetek - ideai költségvetési előirány-
zattal szemben nagyobb állami támogatást kapnak. az 1969. évi
tényleges állami támogatás mértékénél azonban a jövő évi elő-
irányzat kisebb. ez a felhalmozás 2.9 százalékos - véleménye
szerint - népgazdasági átlagához képest ugyanis a mezőgazdaság
felhalmozási üteme elmaradt; nem éri el a 2 százalékos sem. a
mezőgazdaság bruttó termelési értéke ugyanakkor tíz év alatt 22
százalékkal nőtt, az ágazatban felhasznált ipari eredetű termé-
kekből, eszközökből, anyagokból pedig - jelentős anyagi kiadá-
sokkal - négyszerre többet használtak fel. a mezőgazdasági nagy-
üzemek kiadásait tetézi, hogy a termőterület 15 százaléka szie-
kes, 5-6 százaléka homokos talajú .2 százaléka pedig lápos
terület. a talajjavítási munkák nagy terhet jelentenek a gazda-
ságoknak. a mezőgazdaság az olcsó termékek bőségét csak további,
igen nagyszegű beruházásokkal és műszaki fejlesztéssel tud-
ja megteremteni. a képviselő szerint ezért - viszonylag rövidebb
ideig - még növelni kell a mezőgazdaságnak nyújtott állami támo-
gatás mértékét.

a képviselő helytelenítette, hogy a mezőgazdasági és élel-
mezésügyi tárcahoz tartozó kutatóintézetek jövő évi állami költ-
ségvetése alig több mint 208 millió forint. ez az összeg mind-
össze 47,4 millió forinttal nagyobb, mint 1968-ban volt, s
nem teszi lehetővé az elavult műszerek felújítását sem. a kép-
viselő javasolta, hogy még egyszer vizsgálják felül a mezőgazda-
sági tudományos kutatásra előirányzott összegek felemelésének
lehetőségét.

indítványozta azt is: az illetékesek vizsgálják meg, van-e
lehetőség arra, hogy a társadalombiztosítási rendszert
a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagságra is kiterjesszék.
ezzel kapcsolatban javaslat kidolgozását sürgette.

/folyt.köv./

- 30 -

13.32/ju

Am 14.10

parlament

bkk. 3. /folytatta...6.folyt./e

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bkk. 3. sz. hírünk /folytatta.../ 3. folytatás 3. be-
kezdésében a javítás szövege helyesen a következő:

a 12. folytatás harmadik bekezdésének 3. sora végén a
„változás,, szó helyett: v á l t o z á s o k irandó.

a 13. folytatás 3. bekezdésének 2. sorában a „felsza-
badításának,, szó helyett: f e l s z a b a d u l á s á n a k
irandó.

a 4. bekezdés...

x x x

nics János, a fejér megyei 9 számú választókerület
képviselője, a dunai vasmű olvasztára arról
beszélt, hogy hasznos lenne, ha a vállalatok az eddiginél
többet foglalkoznának saját hibáikkal, azok megszüntetésé-
vel. olyan dolgozók példáját említette, akik a szolgáltatások,
a kiszolgálás nehézségeit bírálják ugyan, de közben ma-
guk is gyenge, gyakran selejtes munkát végeznek. mint mond-
ta, munkahelyén, az egyébként jól dolgozó dunai vasműben is
sok még a javítani való. a szállítási osztály egyes dolgozóit
például, akik gyakran szidják a máv-ot a vagonhiány miatt,
gyakran csak többórás késéssel kezdik meg a rakodást az egyéb-
ként időben megérkező vagonokba.

ezután néhány közgazdasági szabályozó hatásáról beszélt,
s helyeselte, hogy a tapasztalatok alapján a kormány is módos-
ít egyik-másik rendelkezésén, ezzel segítve az új mechaniz-
mus kibontakozását, fokozódó hatékonyságát. szövegét, hogy
egyes vállalatok nem tisztázzák kellő időben a követelménye-
ket. új munkások felvételekor például csupán a bérben állapod-
nak meg, a normáról, a követelményekről többnyire szó sem
esik. e helyzettel sokan visszaélve, utólag többletbért, több-
letjuttatásokat követelnek.
/folyt.köv./

- 31 -

Am 14.10
1330 Dny

bkk. 3. /folytatta...7.folyt./e

a munkából kiöregedett egykori termelészövetkezeti tagok helyzetéről is szólt, s szövéttette azoknak az öregeknek a problémáját, akik későn léptek be a tsz-be, s így nem szerezhették meg a nyugdíj-jogosultságot. a képviselő véleménye szerint lehetőséget kellene keresni arra, hogy ezek az emberek is részesülhessenek nyugdíjban.

a költségvetést elfogadta, és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

szünet következett, majd vass istvánné elnökletével folytatódott a tanácskozás.

szepecsik rezső építésvezető /borsod, 2. vk./ elmondotta, ----- hogy az építőipar ugyan az elmúlt években számottevően fejlődött, - 1969-ben már csaknem 50 milliárd forint értékű építési, szerelési munkát végzett, háromszorosát az 1950. évinek -, az igényeket azonban így sem tudja kielégíteni. különösen szembetűnő az építőipari kapacitáshiány a lakás- és közműépítésnél, illetve a felújítási és fenntartási munkáknál. az iparág technikai felszereltsége gyenge: az iparban az egy főre jutó átlagos állóalap 172 000 forint, míg az építőiparban ennek alig egyötöde. az építőiparnak a házgyárakon kívül számottevő beruházása nincs. meglevő berendezései nem felelnek meg a korszerű igényeknek, rossz az anyagellátása, s jelentős munkaerőhiánnyal küzd. bár az utóbbi időben elég nagymérvű volt a létszámnövekedés, a bérszínvonal alacsony volta miatt sokan kéri ki munkakönyvüket.

a negyedik ötéves terv irányelveinek meghatározásakor feltétlenül nagyobb figyelmet kell fordítani az építőipar fejlesztésének lehetőségeire. a jelenlegi adózási és szabályozó rendszer mellett az építőipar a technikai, technológiai fejlesztést saját erőből nem képes megoldani. a szabályozókon úgy kell változtatni, hogy azok jobban ösztönözzenek a fejlesztésre, a gépesítésre. meg kell oldani az építőipar, illetve a különböző tárcák felügyelete alá tartozó építőanyagot előállító iparágak koordinációját, biztosítani kell az építőiparnak kiemelt iparágá fejlődését, s meg kell vizsgálni a közműépítő kapacitás bővítésének lehetőségeit.

az 1970. évi állami költségvetést elfogadta.
/folyt.köv./

1450
1970. Dm

bkk. 3. /folytatta...8.folyt./e

borbély jánosné /szabolcs-szatmár, 7.vk./ művelődési ----- otthon igazgató a költségvetés kulturális ágazatához kapcsolódóan felhívta a figyelmet a megyei általános iskolai tanteremhiányra. bár az iskolahálózat fejlesztéséért sokat tettek szabolcsban is, további intézkedésekre van szükség. a kisdiákok 7,8 százaléka tanyasi iskolákban tanul. a tanterem felében délelőtt is, délután is oktatnak. az alsófokú tanintézetekben a szükséges taneszközök 40 százalékkal sem rendelkeznek, és kevés a kollégiumi férőhely is. a megyei általános iskolák tantermeinek több mint a fele elavult. az átadott új létesítmények nem tudják pótolni még a kieső régiókat sem.

a népművelők bér-problémáiról szólt ezután, majd javasolta: az illetékesek kísérik nagyobb figyelemmel az üzemi kulturális alapok felhasználását, sok helyen ugyanis nem megfelelő célra fordítják az amugy sem nagy összegeket.

a képviselő a költségvetést elfogadta.

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás a biszku beszédre.

a bkk. 1. -es számú /biszku beszéd / 3. folytatás első bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen: ... a munka gyenge és alacsony szervezettsége....

az 5. folytatás első bekezdésének 10. sorától a bekezdés végéig a szöveg helyesen:... életszínvonal alakulását. azok a családok, amelyeknek jövedelme 3 százalékkal növekedett, gyakran úgy vélik, hogy az életszínvonaluk stagnál. más a helyzet azoknál a családoknál, amelyeknek nem emelke-

dett a jövedelmük. egész elosztási rendszerünket fejleszteni

kell - ez a gazdaságirányítási rendszerünk egyik fontos célja -

hogy a jövedelem, a fizetés jobban függjön a munka társadalmi hasznosságától, értékétől.

a fogyasztói árak ...
/folyt.köv./

15.10/ny

MA 1525

parlament

bkk. 3./ folytatta ... 9. folyt./ 11

az 5. folytatás utolsó bekezdésében az alulról számított harmadik sorban a szöveg helyesen: ... csökkentést viszont nem. nem a kormány dönti el minden cikk árát. a kormány csak

az árakat befolyásoló, azok megállapításához irányt mutató forgalmiadóról, ártámogatásokról határoz, azok esetleges csökkentéséről, emeléséről, vagy ha kell: megszüntetéséről dönt. a végrehajtókon, az árakat megállapító szerveken működik mindezek alkalmazása, az, hogy végül is hogyan - jól-

rosszul - állapítják -e meg az egyes cikkek árát. csak helyeselni lehet, hogy

x x x

borbély jánosné után timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett szólásra. timár mátyás beszédét mai bkk. 2-es kiadásainkon közöltük. a beszédre a következő javításokat adjuk:

az 1. folytatás utolsó bekezdésének /a szabályozó rendszer.../ 5. sora helyesen így kezdődik: azonban a z z a l j á r t , hogy a felesleges...stb.

a 2. folytatás 4. sorának vége helyesen:... sem léptek fel kellő eréllyel.

ugyanezen folytatás első bekezdésében a 9. sor helyesen: vezetés, a párt- és szakszervezeti munka...

ugyanezen folytatás alulról számított 2. bekezdésének utolsó mondatában helyesen: ...munkát a minisztériumok nagy körültekintéssel, az eddigénél...

/folyt.köv./

- 34 -

NA 1610
D. D. D.

parlament

bkk. 3. /folytatta...10.folyt./e

a 3. folytatás utolsó sorában a 2 milliárd forintos összeget kérjük 1,7 milliárd forintra javítani.

a 4. folytatás első bekezdésének /más fajta.../ vége helyesen: ...hogy az ne s é r t s e a jobb munkára való ösztönzést.

a 4. folytatás alulról számított második bekezdése helyesen így kezdődik: népgazdasági tervünk 1970-re körülbelül öt százalékos...

ugyanezen folytatás utolsó bekezdésének /kiemelt jelentőségü.../ 2. sorából az állandó szót kérjük törölni.

az 5.: folytatás első bekezdésében /árhatóságainknak.../ 6. sorának elejétől: termelésre, a műszaki fejlesztésre, előmozdítsa...

az 5. folytatás 1. bekezdésének /árhatóságainknak javítaniok kell.../ utolsó mondata /a piac hatása... nem haladhatja meg a másfél százalékot./ kimarad.

ugyanezen folytatás 3. bekezdésében /a tapasztalat.../ alulról számított 3. sorából /piacán.../ a rendkívül szót kérjük törölni.

a folytatás utolsó bekezdésében /a fő feladat.../ az alulról számított 5. sorban a mondat helyesen: ugyanakkor gépiparunknak és a többi, a beruházásokban érdekelt iparágaknak is fokozott...

a 6. folytatás első bekezdése 4. sorának végétől helyesen: számos esetben folyik v i t a t h a t ó f e j l e s z t é s nem elég hatékonysággal...

e folytatás 2. bekezdésének első sorában helyesen: nemzetközi gazdasági kapcsolataink á l t a l á b a n kielégítően alakulnak.

/folyt.köv./

- 35 -

NA 1620
D. D. D.

parlament

bkk. 3. /folytatta...11.folyt./e

a 6. folytatás második bekezdésének harmadik sorából az „általában,, szót kérjük törölni.

ugyanezen folytatás utolsó bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen: „csak kezdetinek tekinthetők, bár a kooperáció, a műszaki fejlesztés szempontjából is fontos tényező. a fejlődő...

a folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 6. sorában helyesen: ...irán, brazilia. ezekkel az országokkal azonban...

a 7. folytatás 3. bekezdésének /számítunk arra.../ 3. sorában: azt várjuk, éljenek ezekkel a...

ugyanezen bekezdés 7. sorához a következő pótlást adjuk: ...céltudatos irányításával,

sullyal kell alkalmazni a fejlett üzemvezetési módszereket.
nem kielégítő sokhelyütt a piackutató munka, a hosszabb távra szóló prognózisok készítése, a variációk kidolgozása, az ésszerű és bátor kockázatvállalás. nem használják eléggé a modern számítástechnika lehetőségeit. nem elég szoros a termelés kapcsolata a tudománnyal. a kutatások ösztönzése, a tudományos eredmények alkalmazása sok területen vontatott, pedig a fejlődés gyorsításának ez egyik - talán legfontosabb - előfeltétele. a gazdaság...

ugyanezen bekezdés alulról számított 5. sorának végéről az „állandó,, szót kérjük törölni.

a 7. folytatás utolsó sorának vége helyesen: ...nem egy esetben passzivitás s a l j á r t .

a 8. folytatás 3. sorának elejéről az „idejében,, szót kérjük törölni. a 4. sor elejétől a szöveg helyesen: nem tek javaslatot idejében a s z ü k s é g e s i n t é z k e - d é s e k r e . a kezdeti... stb.

a fenti javításokkal timár mátyás beszédének embargóját feloldjuk!

/folyt.köv./

- 36 -

NT 16³⁰

parlament

bkk. 3./ folytatta ... 12. folyt./ 11

Lévai sándor,

----- hajdu-bihar megye 2-es választó-kerületének képviselője, az mszmp városi pártbizottságának titkára egyetértését fejezte ki a jövő évi állami költségvetés tervezésével, amely jó alapokat teremt a negyedik ötéves terv indulásához. felvetett néhány problémát is, amelyeket a negyedik ötéves tervidőszakban véleménye szerint feltétlenül rendezni kell. nem kielégítő például a kórházak és a rendelőintézetek gyógyszerellátása, hiányos az iskolai szemléltető táruk felszereltsége, javítani kellene a napközi otthonok ellátását.

a felújítási alapok képzésének új rendszere a költségvetési gazdálkodásban kétségtelenül előrelépést jelent a régi ke-
retgazdálkodással szemben, mivel valósabb fedezetet nyújt a felújításokhoz. az alap szerinti gazdálkodás azonban az említett előny ellenére sem biztosítja számos sürgető feladat elvégzését, ugyanis a nagymértékben elavult intézmények, tanácsi épületek felújításához a jelenlegi feltételek mellett nem képződik elegendő forrás. nehezíti a helyzetet, hogy az építőipari árak emelkedése miatt kevesebb felújítást tudnak elvégezni. megemlítette, hogy a tanácsi fejlesztéseket is nagymértékben hátráltatja az építőipari árak emelkedése. megyéjükben például az áremelkedések miatt 20-30 százalékkal összesen 18-20 millió forinttal - növekedtek az építési költségek. emiatt több tervezett beruházást - például iskola, kollégium, óvoda és bölcsőde építését - nem tudták megkezdeni.

a jövő évi állami költségvetés tervezetét elfogadta.

antalfia jenő,

----- /pest megye 6-os vk./ képviselő, az mszmp nagykátaai járási bizottságának első titkára a költségvetésnek a fegyveres testületeket érintő vonatkozásairól fejtette ki véleményét. hangsúlyozta, hogy a tervezett előirányzatok folyamatosan biztosítják a fegyveres erők és testületek korszerű technikával, fegyverzettel való ellátását, valamint azt, hogy néphadseregünk a varsói szerződésben vállalt kötelezettségeinek megfelelően képes legyen - a többi baráti hadseregekkel együttműködve - szocialista vívmányaink védelmére. a két tárca - a honvédelmi minisztérium és a belügyminisztérium - költségvetése lehetővé teszi azt is, hogy tovább javuljanak a fegyveres testületeknél is a személyi állomány élet- és munkakörülményei.

/folyt.köv./

- 37 -

16.15/gy

NT 16³⁰

parlament

bkk.3./ folytatta ... 13. folyt./ 1l

ezután a parlament honvédelmi bizottságának a fegyveres erők tevékenységéről szerzett tapasztalatairól számolt be. elmondta, hogy a közelmúltban a bizottság tagjai - kihelyezett ülések keretében - meglátogatták a fegyveres erők néhány alakulatát, megismerkedtek az alakulatok felkészültségével, tevékenységével, a katonák kiképzésével, ellátásával. mint monddta, meggyőződtek arról, hogy a fegyveres erők fejlesztésére hozott párt- és kormányhatározatok helyesen valósulnak meg, van olyan fegyveres erőnk, amely fegyverbarátaink oldalán képes megvédeni hazánkat és a szocializmus nemzetközi vívmányait minden támadással szemben. dolgozó népünk áldozatos munkájának eredményeképpen fegyveres erőink és testületeink korszerű, fejlett technikával rendelkeznek. katonáink jól ismerik és hozzáértően kezelik fegyvereinket és a rájuk bízott technikai eszközöket. katonafiaink nagy lelkesedéssel, a haza, a nép és fegyverbarátaink iránti rendíthetetlen hűséggel odaadással teljesítik kötelességüket.

a továbbiakban a bevonulási korhatár leszállításával kapcsolatos kedvező tapasztalatokról szól, majd befejezésül - a fegyveres erők alakulatainál tett látogatások tanulságait összegyűjtve - megállapította: a fegyveres erőink fenntartására, fejlesztésére fordított kiadások hatékonyan szolgálják a haza, a társadalmi és állami rendünk védelmét, dolgozó népünk nyugalomát, békéjét, biztonságát. a költségvetést elfogadta.

ezután ebédszünet következett.

szünet után kállai gyula elnökletével folytatódott az ülés.

nánási lászló

-----, /szolnok 11. vk.képviselője / a szöveg felügyelő bizottságának elnöke szolnok megye közlekedési helyzetéről szólt. elmondotta, hogy a 4-es számú főközlekedési útvonal megyére eső szakaszát 1970-71-ben korszerűsítik. komoly gond azonban, hogy mi történjék a főútvonal szolnokon átvezető szakaszával. az átmenő forgalom itt már most is akadozik és a közúti járművek számának rohamos növekedésével mind nehezebbé válik a helyzet. az utszakaszt csak nagyarányú szanálással, a magán- és a középületek egész sorának lebontásával lehetne bővíteni, de ez túl sokba kerülne. ezért a képviselő a városi központot elkerülő új útvonal építését javasolta.

/folyt.köv./

- 38 -

NA 1635

parlament

bkk. 3./ folytatta ... 14. folyt./ 1l

megoldásra vár a szolnok-kiskunfélegyháza közötti ut városi szakaszának modernizálása is, ám erre több jelentős ipari üzem forgalma bonyolódik. a zagyva folyó tavaszi áradásakor rendre víz alá kerül a 32-es főútvonal ujszász-szászberek közötti mélyfekvésű ártéri szakasza. ezt a részt mielőbb át kell építeni, hogy az időjárástól függetlenül mindig biztonságosan lehessen közlekedni rajta.

a képviselő figyelmeztetett arra, hogy sürgető feladat a kunhegyes-tiszafüredi ut építése. tiszafüreden további problémát jelent, hogy a hortobágyra és debrecenbe vezető 33-as ut a községen halad keresztül, a főútca azonban igen keskeny és kanyargós. az átmenő forgalom lassu és a balesetveszély is nagy. ahhoz, hogy ez az áldatlan állapot megszűnjön, nyolc kilométeres új utat kellene építeni. ez a hortobágyi idegenforgalom érdekeit is szolgálná.

a képviselő javasolta, hogy az illetékesek mielőbb kereszenek megoldást a romániai, bulgáriai és a szovjetunióbeli export-import forgalom lebonyolításában fontos szerepet játszó szolnok megyei főútvonalak gyors korszerűsítésére

az 1970. évi költségvetést elfogadta.

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk. 3. folytatta .../ számu hirünkre.

a 4. folytatáson pap jános képviselő beszédének 2. bekezdése 4. sorában a minisztérium neve helyesen:

építésügyi és városfejlesztési minisztérium.

az 5. flytatás 1. bekezdése 2. sorában a szöveg: ...megnyugvással vette tudomásul, hogy jövőre a mezőgazdasági...

ugyanezen bekezdés 6. sorában a szöveg helyesen:... 1-rányzat kisebb. ez - véleménye szerint - indokolatlan. a felhalmozás 2,9 százalékos népgazdasági átlagához képest ugyanis...

ugyanezen folytatás 2. bekezdése 4. sorában a szám helyesen 43,7.

a 8. folytatáson borbély jánosné képviselő választókerületének száma helyesen: szabolcs-szatmár 4. vk.
/folyt.köv./

- 39 -

NA 1725

parlament

bkk. 3. / folytatta 15. folyt. / 11

pethő tiber

----- ujságíró, az országos béketanács alelnöke, budapesti /16. vk./ képviselő a külügyi tárca költségvetéséhez szolt hozzá, s ezzel kapcsolatban az európai biztonsági értekezlet előkészítésével foglalkozott. elmondotta, hogy - a szocialista országok kezdeményezései nyomán - erősödőben van az európai egymásra utaltság gondolata: a nyugat-európai országok népeiben és egyes kormányoknál is kezd felülkerekedni a közös érdekeken, a közös történelmen és a közös kulturális hagyományokon nyugvó szemlélet. a budapesti felhívás, a prágai javaslatok, a moszkvai nyilatkozat már a nemzetközi diplomáciai szótár naponta használatos kifejezéseivé vált, a bennük megfogalmazott gondolatok átmentek az európai köztudatba, alakítják, befolyásolják az emberek gondolkodását, helsinkitől madridig, londontól isztambulig.

- a szocialista országok kezdeményezései és javaslatai világosan kirajzolták az összeurópai értekezlethez és a kollektív biztonsági rendszerhez vezető ut nyomonlát - hangoztatta. vannak még torlaszok ezen az uton, lebontásukhoz minden késlekedés nélkül hozzá kell kezdeni. a problémák egyik halmaza nyugat-németország körül sűrűsödik. mindenestre nem hagyhatók figyelmen kívül willy brandt - még külügyminiszteri pozíciójában tett - jelentései, miszerint „veszedelmes időben és egy megosztott világban európa példát mutathat arra, hogy különböző kormányformájú és társadalmi rendszerű államok és népek békés együttműködése elvezethet a jóléthez és a biztonsághoz, európa keleti és nyugati fele egyaránt nagy figyelemmel kíséri az új szociáldemokrata-liberális koalíció induló lépéseit, és mérlegel, mennyiben visznek közelebb ezek a lépések a brandt által említett együttműködés és biztonság állapotához. a magyar közvélemény azt reméli és kívánja, hogy az összeurópai érdekeknek megfelelően nyugat-németországban tovább fejlődjenek a pozitív folyamatok és növekedjenek a konstruktív erők.

az európai biztonsági értekezlet másik lényeges vetülete az északatlanti szerződés szervezetének magatartása. széles körű és elismerő visszhangot váltott ki nyugat-európában is a szocialista vezetők moszkvai tanácskozása, de európa-szerte kiábrándulást keltett a nato legutóbbi miniszteri tanácsának nyilatkozata. a nato ugyan nem utasította el az európai biztonsági értekezlet összehívásának gondolatát, de nem is fogadta el ezt a javaslatot. mindamelllett a szocialista országok konkrét javaslatokat várnak, amelyek könnyebbé, körülhatároltabbá tennék a párbeszédet.

a költségvetés tervezetével egyetértett a képviselő, ajánlotta, hogy az országgyűlés is fogadja el a törvényjavaslatot.
/folyt.köv./

- 40 -

NA 1730

parlament

bkk. 3. folytatta 16. folyt. / 11

ezután szurdi istván

----- belkereskedelmi miniszter emelkedett szólásra. a lakosság fogyasztásának alakulásáról szólva elmondotta, hogy a kiskereskedelmi forgalom az 1960-65-ös időszak évi 5 százalékaival szemben 1966-1969 között évente átlagosan 8 százalékkal emelkedett, s a kereslet összetétele is megváltozott. erőteljesebb ütemben növekszik a nagyobb értékű árucikkek forgalma. az értékesebb termékek iránti kereslet immár állandósult, ami a lakosság életszínvonalának emelkedését tükrözi.

a miniszter elmondotta, hogy 1969-ben a kiskereskedelem 122.5 milliárd forint forgalmat bonyolít le, az előző évinél 8 százalékkal többet. a nagyobb kereslettel általában lépést tartott a kínálat. ez azonban csupán általában mondható el, mert - nagyrészt jogos - bíráló észrevételek is elhangzottak az ellátásról, a kereskedelem munkájáról. a vásárlók elsősorban azt kifogásolják, hogy néhány cikkből - így sertéshusból, egyes építőanyagokból, bizonyos ruházati cikkekből, személygépkocsikból - a kereskedelem évek óta nem tudja kielégíteni az igényeket. ez év tavaszán a burgonya- és gyümölcskészletek is idő előtt kifogytak, az ősszel nehézségek voltak a tüzelőanyag-ellátásban. számos fogyasztási cikk átmeneti, vagy helyi hiánya is sok bosszúságot okoz a vásárlóknak.

kifogásolja a lakosság, hogy a ruházati és az iparcikkek választéka, minősége nem minden tekintetben kielégítő. sokan panaszkodnak, hogy egyes termékeket csak hosszas utánjárással, várakozások után tudnak megvenni; az eladók kevés időt fordítanak egy-egy vevő kiszolgálására, nem elég figyelmesek. sokan bírálják a fogyasztói árak alakulását, és szóvalteszik, hogy egyes olcsóbb cikkek hiányoznak.

az említett megállapítások jórészt helytállóak - monddta a miniszter - és azt követelik, hogy az árueállítás, a vásárlási feltételek javítására összpontosítsuk erőnket. leginkább talán kereskedelmi dolgozók szeretnék ha megoldódnának a hiányosságok, hiszen nincsenek irigylésre méltó helyzetben.
/folyt. köv./

- 41 -

NA 1735

1960. Dm

parlament

bkk. 3./ folytatta ... 17. folyt./ 11

a kereskedelemben ütköznek ki a legélesebben nemcsak az értékesítés, de a termelés feszültségei, gyengeségei is, s a fogyasztók a kereskedelem dolgozóinak mondják el kívánságaikat, panaszait. a lakosság jobb áruellátásának, - ennek a jogos társadalmi követelménynek - csak úgy tudunk eleget tenni, ha ezért a belkereskedelmen kívül valamennyi illetékes szerv felelősnek érzi magát; ha az ipari, a mezőgazdasági, a bel- és külkereskedelmi vállalatok, a szövetkezetek, az ezek felügyeletét ellátó minisztériumok, a tanácsok nagy gondossággal és figyelemmel tanulmányozzák a vásárlók igényeit és a belkereskedelemmel együtt többet tesznek annak kielégítésére.

a gazdasági reform egyik célja - mondotta - olyan gazdasági feltételek megteremtése, amelyek között kialakul és megszilárdul a piaci egyensúly és kibontakozik a keresletnek megfelelő áru kínálat, a megfelelő áruszerkezet. az elmúlt két esztendő tapasztalatai kedvezőek. a reform egyúttal az eddiginél élesebben tárta fel a megoldatlan ellentmondásokat is, amelyek nem ma keletkeztek. ezek a feszültségek az idén különösen nyilvánvalóvá váltak.

a miniszter ezután rámutatott, hogy a harmadik ötéves tervidőszak alatt a lakosság vásárlóereje várhatóan 50 százalékkal nő, szemben a tervezett 25 százalékkal. eredetileg azzal számoltak, hogy a kiskereskedelmi forgalom öt év alatt 20 százalékkal emelkedik, valójában azonban 44-46 százalék a forgalom várható növekedése. ezek önmagukban igen örvendetes és kívánatos jelenségek, mert az életszínvonal gyors ütemű emelkedését jelzik, de ellentmondások hordozóivá is váltak. az igen meredeken emelkedő, a tervezettnél kétszer gyorsabban növekvő vásárlóerőt nagy erőfeszítésekkel sikerült ugyan lekötni, de nem ellátási konfliktusok és zökkenők nélkül. az állati termékek termelése, a fogyasztási cikkek előállítására ipari kapacitások bővítése, korszerűsítése még nem követte megfelelő ütemben a roppant dinamikus fejlődő fogyasztást. a fogyasztási cikkek importja abszolút mértékben ugyan nőtt, de részaránya a kiskereskedelmi forgalomban még viszonylag alacsony. az import általában még nem tölti be azt a szerepét, hogy versenyt támasszon a hazai termelésnek, csupán hiányokat pótol és itt-ott a választékot bővíti.
/folyt.köv./

17.15/gy

- 42 -

NA 1740
Bartók

parlament

bkk. 3./ folytatta 18. folyt./ 11

ezeknek az ellentmondásoknak a feloldására, a termelési kapacitások növelésére és korszerűsítésére már történtek és folyamatban is vannak gazdaságpolitikai intézkedések, de hatásuk csak fokozatosan enyhíti ellátási nehézségeinket. a piac ma még nem tud eléggé intenzív hatást gyakorolni sem a termelésre, sem az árakra. az idén a gyártó vállalatok nagy részegyakorlatilag minden nehézség nélkül eladhatta termékeit, nem volt szükségük arra, hogy a vevőkért megküzdjenek. a kereskedelmi vállalatok egy részének helytelen üzletpolitikája is rontotta a belső piac stabilitását, nehezítette a lakosság áruellátását. ez elsősorban abban nyilvánult meg, hogy a népgazdasági tervben számításba vett várható keresletet figyelemmel kívül hagyták, ezért alacsonyabb kereskedelmi forgalomra készültek fel és számos fogyasztási cikkből a szükségesnél kevesebbet rendeltek az ipartól. így az ellátásban zavarok keletkeztek.

a jövő évi felkészülésnél figyelembe veszik az idei tapasztalatokat, s ezúttal a kereslet olyan mérvű növekedésével számolnak, amely valóban megfelel a népgazdasági tervnek és a belkereskedelmi minisztérium számításainak. most kellő időben jelentették be igényeiket a termelő vállalatoknak és a külkereskedelmi cégeknek. még nincs teljes áttekintés arról, hogy az említettek mennyire veszik figyelembe a kereskedelmi vállalatok igényeit, de bízom abban, - mondotta a miniszter, hogy az áruellátásáról szóló párt- és kormányhatározatok az ipari és külkereskedelmi vállalatok is kötelezőnek tartják és legjobb lehetőségeik szerint igyekeznek azoknak eleget tenni.

1970-ben 133-134 milliárd forintos forgalmat bonyolít majd le a kiskereskedelem, 12 milliárd forinttal nagyobb, mint 1969-ben. élelmiszerekből várhatóan körülbelül nyolc, iparcikkekben pedig 10 százalékkal növekszik a forgalom.

a miniszter rámutatott, hogy az elmúlt két év tapasztalatai alapján a belkereskedelmet érintő gazdasági ösztönzők egy részét is módosították, hogy ezzel érdekelttettebbé tegyék a kereskedelmet a forgalom növelésében. a kereskedelmi vállalatok vezetőinek munkáját a minisztérium elsősorban aszerint bírálja el, hogy az illető vállalat mennyiben javította a lakosság áruellátását.
/folyt.köv./

- 43 -

NA 1740
Bartók

bkk. 3./ folytatta ... 19. folyt./ 11

a miniszter néhány cikket külön is kiemelt, amelyből 1970-ben várhatóan zökkenőmentesen el tudják látni a lakosságot. ezek közé tartozik a kereskedelem rendelkezésére bocsátott összetételű és minőségű tüzelőanyag, javítani akarják az ellátást építőanyagokból, és az ugynevezett szelvényárakból. legalábbis az ideivel azonos ellátás biztosításának s az ideinél jobb ellátás ígérkezik egyéb hufajtákból. a miniszter részletesen elemezte a hufogyasztás alakulását. elmondotta, hogy az 1934-38 közötti időszakban évente 34, 1967-ben 54, 1969-ben 57.4 kiló hufot fogyasztott átlagosan egy-egy lakos., jövőre pedig 58, 6 kilogrammra növekszik az egy főre jutó hufogyasztás. a miniszter ezután arról beszélt, hogy általában az árucikkek választéknak megszabásakor fokozottan figyelembe veszik a lakosság különböző jövedelmi rétegeinek igényeit. mivel jelenleg az olcsó fogyasztási cikkekben nagyobb a hiány, mindenekelőtt ilyen áruk utánpótlásáról gondoskodnak. az árkorról szólva utalt a népgazdasági tervre, amely megszabja a fogyasztói árszínvonal lehetséges alakulását. a miniszter kijelentette, hogy ennek betartását minisztérium ellenőrzi, s gondoskodik arról, hogy ez a kereskedelmi vállalatok üzletpolitikájában érvényre jusson.

szurdi istván szólt a belkereskedelmi vállalatok várható idei nyerségéről is, amely 10.5 milliárd forint körül lesz, vagyis 22-23 százalékkal túlhaladja az elmúlt évi szintet. - mi azért nem ítélnéjük el a kereskedelmi vállalatokat - mondotta - mert terven felüli nyereséget érnek el. sőt, helyesnek és szükségesnek is tartjuk ezt, ha a forgalom növelésével, a lakosság ellátásának javításával érték el. azt azonban a minisztérium nem tűri el, hogy manipulálással, a haszonkulcsok emelésével vagy a készletek csökkentésével tegyenek szert nyereségre.

szurdi istván a költségvetési törvényjavaslatot az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.
/folyt.köv./

- 44 -

17.25/gy

AI 1805

bkk. 3. /folytatta...20.folyt./e

sas kálmán, a béalápátfalvi cement- és mészüzem gépészeti vezetője /heves, 4. vk./ az építőipar egyik súlyos problémájáról, a cementhiányról beszélt. elmondotta, hogy a felmérések szerint a cementgyártás bővítésére még kiaknázatlan lehetőségek vannak heves megyében, a bükk-hegység nagymennyiségű és jó minőségű mészköve ugyanis hasznosítható. korábban ugyan már tervezték, hogy a béalápátfalvi cementgyár rekonstrukciójával, korszerűsítésével kamatoztatják ezt a természeti kincset, a tervek azonban megvalósíthatatlanok maradtak. a cementgyár fejlesztését most ismét napirendre kell tűzni, hiszen köztudott, hogy az építőipar milyen súlyos anyaghiánnyal küzd. ráadásul - a tervek szerint - a következő esztendőben a gyár gazdasági körzetében is jelentős ipari beruházásokat valósítanak meg, amelyekhez nagymennyiségű cement kell.

a béalápátfalvi cement- és mészüzem fejlesztésére adóttak a lehetőségek. a nyersanyag szinte beláthatatlan időre biztosított, könnyen művelhető, nagyteljesítményű kőbányát nyitottak, s már elkészültek annak a földgázvezetéknek a tervei is, amely 1971-re korszerű fűtőanyagot szállít. a gyárban kialakult a kellő nagyüzemi gyakorlattal rendelkező törzsgárda, s a termékek közötti szállítására is alkalmas az utálózat.

a képviselő kérte az illetékeseket, hogy a negyedik ötéves terv kidolgozásakor mérlegeljék a béalápátfalvi cement- és mészüzem bővítésének lehetőségeit.

az 1970. évi állami költségvetést elfogadta.

bőhm józsef, a somogy megyei 11-es számú választókerület képviselője, a megyei tanács vb elnöke, a vidéki iparfejlesztés jelentőségét hangsúlyozta. kiemelte, hogy nem ért egyet azokkal, akik összeegyeztethetetlennek tartják a munka hatékonyságának növelését a vidék iparjának fejlesztésével. somogy megyében a negyedik ötéves terv időszakára ugynevezett kapacitásmérleget készítettek, s megállapították, hogy a helyi beruházások lebonyolításához a megye építőiparának teljesítőképességét legalább 30-35 százalékkal kell növelni.

/folyt.köv./

- 45 -

M

parlament

bkk. 3. /folytatta...21.folyt./e

az körülbelül 250 millió forint beruházást igényel. ehhez a megye építővállalatai saját eszközeikből és hitelből körülbelül 150 millió forinttal járulnak hozzá, a hiányzó 100 millió forintot pedig a tanácsok bocsátják rendelkezésükre. a képviselő javasolta, hogy a megyék területrendezési, regionális és településhálózatfejlesztési terveit szorosabban hangolják össze a népgazdasági tervvel.

a termelőszövetkezetek helyzetéről szólva utalt a gyenge és az erősen gyarapodó gazdaságok fokozódó polarizálódására. véleménye szerint a jelenlegi közgazdasági szabályozók nem segítik kellőképpen, hogy a még ma is gyenge szövetkezetek benozzák lemaradásukat. rámutatott, hogy az adottságaiknál fogva gyenge szövetkezetek termékeire is szüksége van az országnak, ezért a közgazdasági szabályozók módosításával gazdaságilag ezeket a tsz-eket is erősíteni kell.

a képviselő egyetértett az ország gazdasági helyzetéről adott pénzügyminiszteri értékeléssel, a tervezett költségvetést elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

komár andrás traktoros /baranya megye 2. vk./ kiemelte, hogy a jövő évi költségvetés tervezete a gazdaság, a tudomány, a kultúra terén, szociális, egészségügyi, igazgatási, védelmi területen egyaránt az eddiginél magasabb szintű fejlesztést tesz lehetővé.

aláhuzta, hogy termelése - néhány részterület kivételével - már nem olyan rapszodikus, mint régebben volt. az időjárás szélsőségeinek káros hatását mindinkább mérséklük, ellen-súlyozzák a szocialista nagyüzemből fakadó előnyök, az anyagi-műszaki színvonal fejlettsége. ebben nagy szerepe van a különböző kémiai szereknek /műtrágyáknak, növényvédőknek/, az újfajta vetőmagvaknak és a termelés mind nagyobb arányu gépesítésének. a műtrágyaellátás kapcsán felhívta a figyelmet a képviselő arra, hogy az 1970-re tervezett 16-17 százalékos ellátásnövelést igazán csak akkor érzik meg a gazdaságok, ha kellő időben és megfelelő arányokban áll majd rendelkezésre a műtrágya.

a gépesítés fokozását szorgalmazta a felszólaló, érvelését azzal is alátámasztva, hogy megyéjében az ideai kukoricatermés egy részét - megfelelő számú és típusú gép híján - mind a mai napig nem tudták betakarítani, s a tervezett mélyszántásnak is csaknem a felével elmaradtak a mezőgazdasági üzemek.

/folyt.köv./

- 46 -

17.35/gy

M 1910

parlament

bkk. 3. /folytatta...22.folyt./e

bizonyos, hogy ennek hatása megmutatkozik majd a növénytermesztés jövő évi eredményében. helyeselte a képviselő, hogy a költségvetés összeállításakor nem feledkeztek meg a száritó- és tárolókapacitás bővítésének szükségességéről, jelentős anyagiakat irányoztak elő ilyen célra. az ilyen intézkedésektől is az áruellátás egyenletesebbé válása, minőségi javulása, az állati termékek termelésének fokozódása várható.

a képviselő a törvénytervezetet elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

dr. jókai loránd /fejér megye 2. vk./ képviselő, a köz-kára gazdasági életünk fejlődését, az új gazdaságirányítási rendszer tapasztalatait elemezte, részletesen foglalkozott a tanácsok önállóságának problémáival, a gazdálkodásban betöltött, megváltozott szerepével. rámutatott arra, hogy a tanácsai szerveknél jelentkezik a legszemléletesebben a gazdálkodás és a politika szoros összefüggése. hangsúlyozta, a tanácsok önállóságának növelése egyik előfeltétele gazdaságpolitikai céljaink megvalósításának, ugyanakkor fontos jellemzője a szocialista demokratizmus fejlődésének is. az elmúlt időszak tapasztalataira hivatkozva alaptalannak mondotta azokat az aggodályokat, amelyek a központi feladatok, intézkedések végrehajtását féltették a tanácsok önállóságának növelésétől, s ezzel kapcsolatban példának hozta fel a kultúra, az egészségügy és más fontos területeken bekövetkezett figyelemreméltó előrehaladást.

a továbbiakban aláhuzta, hogy a tanácsai szervek nagy többsége helyesen élt a ráruházott nagyobb hatáskörrel, s gazdasági és politikai vonalon egyaránt jól használta fel a jelentkező helyi igények kielégítésében. a képviselő meglepedéssel nyugtázta az 1970. évi költségvetésnek a tanácsokra vonatkozó tételét, amelyek a tanácsok rendelkezésére álló összegek növelését irányozzák elő, biztosítják a rugalmas gazdálkodást. a tanácsok önállóan, a helyi igényeknek megfelelően, saját hatáskörükben dönthetnek a különböző kommunális, egészségügyi, kulturális előirányzataik felhasználásáról.

/folyt.köv./

- 47 -

17.40/gy

M 1915

parlament

bkk. 3. /folytatta...23.folyt./e

befejezésül rámutatott: a korszerűsítés, amelyre minden vonalon törekszünk, megköveteli az államigazgatási folyamatok felülvizsgálatát, s ahol szükséges, a döntési szintek megváltoztatását, továbbá a modern technikai eszközök fokozott mértékű használatát. az államigazgatási munka továbbfejlesztésénél - politikai céljainkkal összhangban - főfeladatként kell szem előtt tartani a minőségi munkát és a költségek csökkentését. az ügyvitelgépesítésben és az államigazgatási munka korszerűsítésében számos országhoz képest elmaradtunk, ennek behozása hosszabb időt vesz igénybe. egyszerűsíteniünk kell az államigazgatásban alkalmazott bonyolult eljárási formákat, meg kell szüntetni a még mindig meglevő soklépcsős irányítást. mindez tovább gyorsítaná, javítaná az ügyek érdemi intézését.

a költségvetési javaslatot elfogadta.

ezután szünet következett.

szünet után dr. beresztóczy miklós elnökletével folytatódott az ülés.

csapó jánosné, a simontornyai börgyár főművezetője /

/tolna, 7. vk./ egyebek között rámutatott: számolni kell azokkal, hogy a jövő esztendőben is lesznek a könnyűiparnak olyan ágai, amelyeknek a termelése nem elégíti ki majd az igényeket. főként ott, ahol már ma is három műszakban dolgoznak, tehát a termelés növelését csak a meglevő gépek, berendezések kicserélésével lehetne fokozni. ez természetesen nem megy máról holnapra, s a megoldást sem várhatjuk az időtől. feltétlenül segítene a jelenlegi nehézségeken, ha sikerülne egy rugalmasabb kapcsolatot kialakítani a félkészterméket előállító ipari vállalatok, a készterméket gyártó üzemek, illetve a kereskedelem között. amíg ez meg nem történik, addig gyakran előfordul, hogy mire egy-egy árucikket piacra dobnak, az már régen elavult.

/folyt.köv./

- 48 -

NA 1930

parlament

bkk. 3. /folytatta..24.folyt./e

a képviselőnk a továbbiakban elmondotta, hogy tapasztalatai szerint meggyőzőbb felvilágosító tevékenységet kellene kifejteni az általános iskolák körzetesítésével kapcsolatban. a szülők jó része ellenzi ezt a fajta oktatási formát, noha gyermekük így jobb, korszerűbb nevelésben részesül. ezen túl is akad még tennivaló, hiszen jónéhány olyan körzeti iskola akad, ahol még nincsenek meg a feltételei a színvonalasabb oktatásnak. kevés a diákotthoni hely, kevés a napközi otthon, s bizony a tanárok szakképesítése sem mindig megfelelő. fontos követelmény, hogy a kisebb falvak általános iskoláiból kikerülő gyerekek ne induljanak tudásbeli hátránnyal, más, jobb körülmények között tanult gyermekekkel szemben a középiskolákban. küszöbön áll a negyedik ötéves terv irányelveinek kidolgozása. csapó jánosné kérte az illetékeseket, hogy e tervidőszak feladatainak megállapításánál feltétlenül fordítsanak nagyobb figyelmet a kisebb falvak iskoláinak korszerűsítésére.

az 1970. évi állami költségvetést elfogadta.

gajdár pál

/nógrád megye 2. vk./ vájár elmondotta, hogy az energiahordozók szerkezetének változásai a nógrádi szénbányászatban is éreztetik hatásukat, a kormány hathatós intézkedéssel segíti elő, hogy a szénbányászat visszafejlesztése miatt felszabaduló munkaerőt más területre lehessen irányítani. a megye új üzemeknek telepítéséhez már megkapták az első állami támogatást: erre a célra 1969-1973 között mintegy 290 millió forintot fordítanak. az összegből legalább 5-6 ezer dolgozó számára teremtenek új munkalehetőséget. salgótarjánba települ a vegyiműveket szerelő vállalat és a budapesti rádiótechnikai gyár. mátranovákon a ganz-mávg, nagybátonyban pedig a fűtőberendezések gyára teremtett munkaalkalmat. a megyében máris több ktaz és htz alakult, s ez enyhíti a női munkaerő foglalkoztatásának gondját.

/folyt.köv./

- 49 -

NA 1935

parlament

bkk. 3./folytatta ... 25. folyt./ 11

a már meglévő helyi üzemeket, - a sükveg és az öblösüveg-gyárat, valamint a tüzhelygyárat - fejlesztik. modernizálni kellene a százéves salgótarjáni acélárugyárat is, ahol a munkások eléggé nehéz körülmények között dolgoznak. az üzem épületei felújításra várnak, és a munkahelyi körülményeken is változtatni kellene. a korszerűsítéseket hosszulejáratu hitellel lehetne megvalósítani.

a képviselő ezután foglalkozott a nógrád megyei tüzip-telepek szénellátásával, majd a széntermelés nehézségeit elemezte. a bányász munkát egyebek között az akadózó vagonellátás nehezíti, ami különösen az őszi betakarítási szezonban és a teli hónapokban okoz sok gondot. a vasútkocsi-hiány a bányák folyamatos termelését kedvezőtlenül befolyásolja., az üzemekben ugyanis nincs lehetőség a fűtőanyag tárolására.

az 1970. évi költségvetést jóváhagyta.

dr. bene zoltán,
----- kórházi főorvos, /szolnok megye 3.
vk./ hangoztatta:

büszékn mondhatjuk, hogy orvos-ellátottságunk nemzetközi viszonylatban is kedvező képet mutat: 10 000 lakosra - 1970-re számítva - 22 orvos jut. összehasonlításként érdemes megemlíteni, hogy ez a szám 1961-ben csak 15,7 volt. az ellátottság javításának egyik gátló tényezője vidéken, hogy a fogorvosoknak nehezen tudnak lakást biztosítani, és sok kívánni valót hagy maga után az orvosi munkahelyek berendezettsége és felszereltsége is. 1970 végéig a fejlesztést úgy kell ütemezni, hogy 10 000 lakosra 83 kórházi ágy jusson, a fekvő betegek ellátására pedig - 10 000 lakosonként - 105-115 ágyat biztosítsanak.

a képviselő kiemelte, hogy a költségvetésben az egészségügyi ellátásra biztosított összeg 1970-ben 6 milliárd 845 millió forint lesz, ami körülbelül 400 millió forinttal magasabb az 1969. évinél. érdemes felidézni, hogy 1961-ben egészségügyi ellátásra 4 milliárd 696 millió forintot irányoztak elő a költségvetésben.

az egészségügyi dolgozók élet- és munkakörülményeinek felvívásával a képviselő mielőbbi bérintézkedéseket szorgalmazott, majd szociális problémákat taglalt. a költségvetés tervezetét elfogadta, s az országgyűlésnek is elfogadására ajánlotta.

/folyt.köv./

- 50 -

parlament

bkk. 3. /folytatta...26. folyt./e

dr. pál istván, /fejér megye, 11. vk./ állatorvos, a mezőgazdasági tárca költségvetésének tükrében az állattenyésztés helyzetét elemezte. rámutatott, hogy az állati termékek előállítására elmarad a népgazdaság és a lakosság igényeitől, aminek több oka, a helyzet javításának pedig számos feltétele van. például csak ésszerű, biológiailag teljes értékű takarmányozás, megfelelő elhelyezés és gondozás mellett, főleg pedig az állatállomány egészségi állapotának biztosításával növelhető a termékhozam, lehet gazdaságos a termelés. a mezőgazdasági nagyüzemek létrejöttével, parasztságunk gazdálkodási tapasztalatainak bővülésével ugyan az állati termékek termelése lényegesen fokozódott, az eredmények azonban még mindig elmaradnak a lehetőségektől és a kívánalmaktól. a mezőgazdasági nagyüzemekben az állatbetegségeket sikertelenül jelentősen visszaszorítani, az elhullásokból eredő kár azonban még mindig számottevő. a kormány a fertőző állatbetegségek elleni védekezést a technikai, műszaki feltételek javításával, továbbá jelentős állategészségügyi beruházásokkal is segíti. az állatbetegségek megelőzéséhez azonban az állami állategészségügyi hálózat fejlesztése egymagában nem elegendő, a mezőgazdasági nagyüzemeknek is részt kell vállalniuk a nagyszámu állat együtt-tartásával járó fertőzésveszély leküzdéséből.

a költségvetést elfogadta.

valaska lászló főmérnök /borsod, 3. vk./ egyebek között szökölt. elmondotta, hogy bár az építőipar kapacitása számottevően ütemben nőtt, a fokozódó igényeket képtelen kielégíteni. műszaki-technikai felszereltsége jóval a többi iparág átlaga alatt van, kevés a saját beruházása, s szinte állandósultak munkaerőproblémái. ennek következtében csupán az elmúlt esztendőben csaknem félmilliárd forint értékű építési igény maradt kielégítetlen. nem sikerült időre felépíteni több szociális és egészségügyi intézményt, ipari objektumot, s így a megye szociális, kulturális és egészségügyi ellátottsága még sok kívánnivalót hagy maga után.
/folyt.köv./

- 51 -

M 1970

parlament

bkk. 3. /folytatta...27. folyt./e

borsod a megyék sorrendjében az utolsó helyet foglalja el, az ezer lakosra jutó óvodai helyek és az egy tanteremre jutó általános iskolai tanulók vonatkozásában, s a megyében a legmagasabb a száz lakásra jutó lakások átlaga. a megye vezetőinek felmérései szerint 1970-ben mintegy 354 millió, a következő öt éves tervidőszak alatt pedig összesen félmilliárd forint értékű építőipari kapacitás hiányzik majd. /a felmérés természetesen a jelenlegi fejlesztési ütem figyelembe vételével készült./ gondjaikon csak számottevő segítség enyhítene, de amit lehet, saját erőből is megtesznek. így különböző intézkedésekkel fokozzák az építőipar termelékenységét, erejükhez mérten növelik a gépi munka arányát.

a képviselő kérte az illetékeseket, hogy nyújtsanak hatékonyabb támogatást a megye építőiparának - főként a szociális, egészségügyi és kulturális létesítmények megvalósításában - mindaddig, amíg az építőiparban is helyreáll a kereslet-kínálat kívánatos egyensúlya.

az 1970-es költségvetést elfogadta.

rujsz lászlóné cipőgyári munkás /vas megye, 2. vk./
----- volt az utolsó felszólaló a csütörtöki tanácskozáson. szövegét, hogy sok esetben szegényes a vászolás, időnként kevés a gyermekcipő, szegényes a készlet szőnyegből, takarófeleségekből, olcsó pamut- és kötöttárukból, egyes fehérneműkből, televíziókból, kerékpárokból. arra kell ösztönözni a vállalatokat, hogy ne feledkezzenek meg a vászolás minél szélesebb skálájáról, mégpedig olyanformán, hogy legyenek a piacon divatos cikkek is, de ne hiányozzanak az olcsóbb, ám mégis izléses áruk sem.

javítaná a helyzetet, ha a termelők sehol nem feledkeznének meg arról: holnap ők is vásárlók lesznek, amikor pedig vásárolnak, nem tévesztenék szem elől: ők is termelők. beszélt arról is a felszólaló, hogy sok jogos bírálat éri a cipőipart, mert a cipőellátásban nincs minden rendjén. azonos véleménye ez a termelőknek, a kereskedelemnek, a fogyasztóknak. mindenestre utját kell állni az olyan törekvéseknek, hogy a növekvő árulmány a termelő vállalatok, vagy a kereskedelem részéről áremeléshez vezessen.
/folyt.köv./

- 52 -

1945

parlament

bkk. 3. /folytatta...28.folyt./e

az állami dotáció kapcsán rujsz lászlóné javasolta: olyanformán differenciáljanak, hogy az azonos körülmények között dolgozó vállalatok ne jussanak szembeötlen eltérő haszonhoz. nyomatékkal aláhuzta: a termelés javulásának biztos záloga a termelékenység növelése, nem pedig különféle manipulációk láncolata.

az óvodai helyek gyarapításával kapcsolatban kérte, hogy az ilyen célú összegek meghatározásakor ne legyenek szűkmarkuak az illetékesek. elfogadta a költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

az elnöklő dr. beresztóczy miklós ezután bejelentette, hogy az országgyűlés pénteken 10 órától folytatja munkáját: a költségvetési törvényjavaslat tárgyalása után a védjegyről szóló törvényjavaslatot tárgyalják meg, majd interpellációk hangzanak el.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk. 3. /folytatta.../ számú hírünkre:

a 12. folytatás 1. bekezdésében lévai sándor képviselő funkciója helyesen: az mszmp hajduböszörményi városi bizottságának titkára.

ugyanezen bekezdés 8. sorában a szöveg helyesen: ...hiányos az iskolai szemléltető szertárak felszereltsége...

a 13. folytatás 1. bekezdése alulról számított 4. sorában a fegyvereinket szó helyett f e g y v e r e i k e t irandó.

a 15. folytatás 2. bekezdése 8. sorában a szöveg helyesen: ...pozíciójában tett - kijelentései, miszerint...

a 16. folytatás 1. bekezdése 7. sorának első szava helyesen: é r t é k ü .

/folyt.köv./

- 53 -

1950

parlament

bkk. 3. /folytatta...29.folyt./e

a 19. folytatás 1. bekezdése 6.-7. sorában a szöveg helyesen: ...az ideivel azonos ellátást biztosítanak sertés-
ból...

a 19. folytatás 1. bekezdése 9. sorában kezdődő mondat /elmondotta, hogy... egy főre jutó hús fogyasztás/
kimarad.

a 21. folytatás, komár andrás képviselő felszólalásának 2. bekezdése első sorában a szöveg helyesen: aláhuzta, hogy a mezőgazdaság termelése - néhány részterület...

a 23. folytatáson csapó jánosné képviselő választókerületének száma helyesen: tolna megye 7. vk.

a 24. folytatás 3. bekezdése 4. sorában a szöveg helyesen: ...hathatós intézkedésekkel segíti elő...

/mti/

19.08/gy

- 54 -

9

Nx 1900

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. december 12.

bb. 1. karácsony - rádió és tv mellett

t ol/mné/gy/hgy

1969. december 12.

a hallgatók, s a nézők minden rétege számára gazdag karácsonyi műsorválasztékot nyújt a rádió és a televízió. ezen belül különös gondot készítettek el a december 22-vel kezdődő iskolai szünidő műsorát; sok szórakoztató hangjátékkal, mesejátékkal és filmmel. kiemelkedik travers: a csudálatos mary című regényének 13-részes hangjátékváltozata, amelyet benedek marcell fordított. a televízió megismétli a bors és az időlagut című sorozatokat.

a kossuth rádióban december 24-én cigány györgy műsora hangzik el „karácsonyesti pihenő - muzsikával”, címmel. a petőfi adó bach: h-moll miséjét - otto klemperer vezényletével - sugározza. a televízió e napon ismétli meg fekete gyuta: édesmama című tv-játékát, este pedig békés tamás: emberek és emberkéek című, neves hazai és külföldi szerzők műveiből készült irodalmi összeállítás kerül képernyőre.

karácsony első napján a rádióban elhangzik a kardlap kapitány című regényfeldolgozás, s gárdonyi: az öreg tekintetes úr című művéből készült monodráma. a műsort csehov-jelenetek is színesítik. - a televízió délelőtt levetíti a kőszívű ember fia című film 1. részét, míg a 14.30 órakor kezdődő délutáni programban filmműsort adnak 1970. divatjáról, majd zenés összeállítás, és a költészet percei következnek. a sportkedvelők az 1969. évi öttusa vb legérdekesebb részleteit láthatják felvételről. megismétlik az ember tragédiája tv-változatát. a röpülj páva népdal vetélkedő ezuttal csepelről jelentkezik. tabi lászló „a sors könyve”, című vidám műsorában „két balkezes angyalt”, mutat be.

/folyt. köv./

- 1 -

Nx